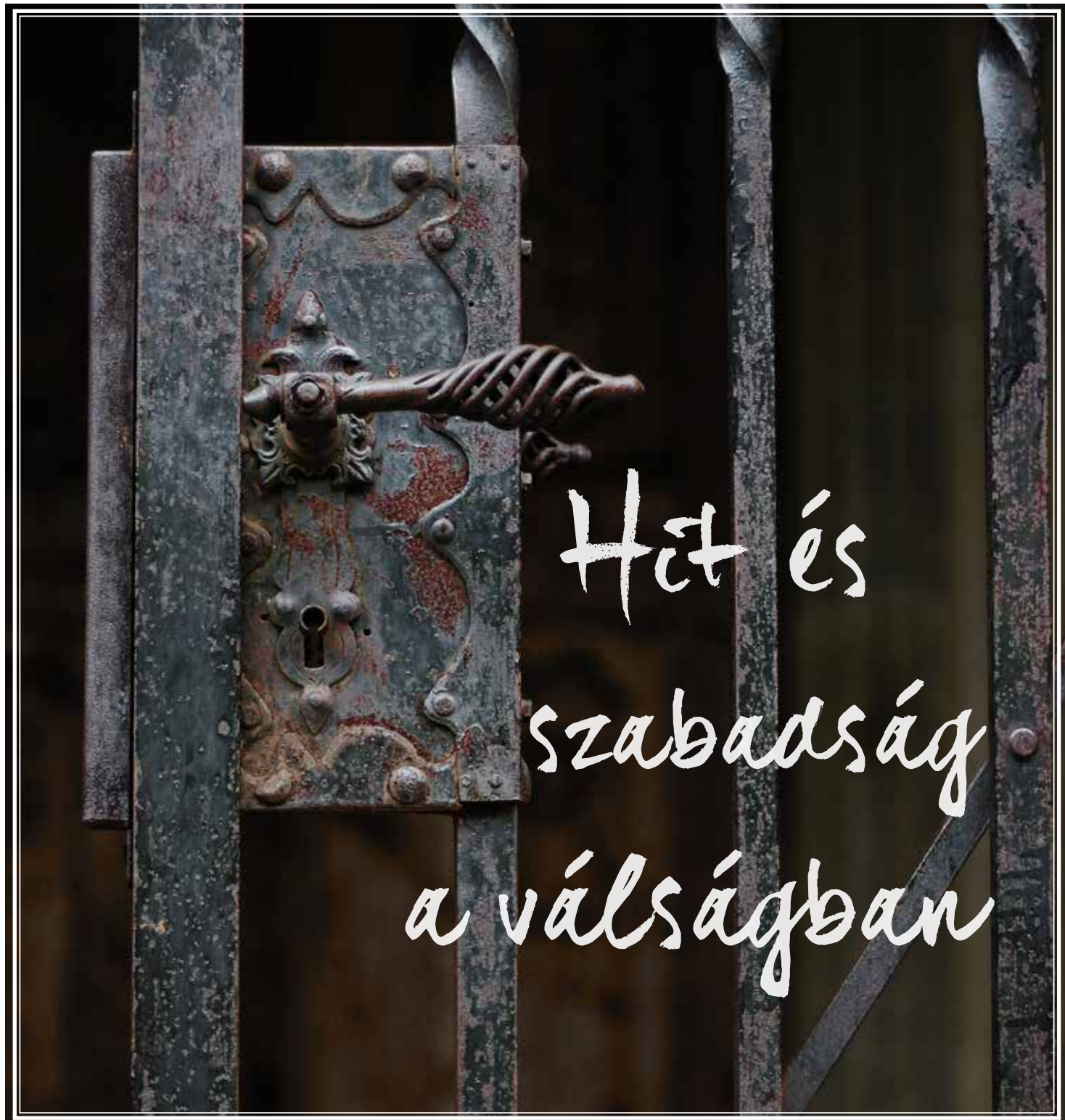

2020. ÁPRILIS: LECKÉK A VILÁGIÁRVÁNY IDEJÉN! + HIT ÉS SZABADSÁG EGY VÁLSÁGBAN LEVŐ VILÁGBAN
+ A PÁPASÁG ARCULATVÁLTOZTATÁSA + SZEMÉLYES ÉS KÖZÖSSÉGI HIGIÉNIAI SZABÁLYOK A KORONAVÍRUSOS ÉS A VIRUSOS LÉGÚTI
MEGBETEGEDÉSEK MEGELŐZÉSE ÉRDEKÉBEN + BABILON – A POZITÍV FÉRFI SZEREPLŐ + A PARÚZIA IDEJE AZ APOSTOLOK HITE SZERINT

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

Hét és
szabadság
a válságban

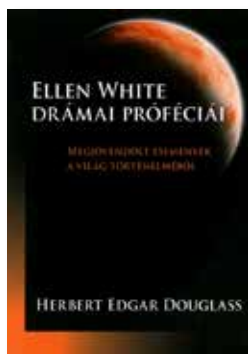
Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

Időszerű könyvajánlatunk

Ellen White drámai próféciai

Az új „lelkiség” jelen van az istentiszteleteken, tanításokban és a művészi értékeket egyáltalán vagy alig képviselő gyülekezeti ének-zenekultúra térhódításában. Amiként a vallási világban az „új” utáni vágy, akként van jelen a nemzetközi politikai-társadalmi életben az „új világrénd” utáni törekvés is.

A végidőről szóló bibliai tanítás

Ma sokan sokfélét mondanak a végidőről. Látva a világ eseményeit, egyesek közeli világvéget vizionálnak. Eközben kevesen veszik figyelembe, mit mond a Könyvek Könyve valójában. Több ezer év és több tucatnyi beteljesedett jövődőlés mutatja, hogy érdemes komolyan venni, amit mond.

Az elpecsételés - és Isten népének szabadulása

Az „elpecsételés” a legerősebb hangsúlyt kétségtelenül a vég idejének eseményei közepette kapja. Ez a kis kötet megrázóan mutatja be, hogy az egész emberi világ legutolsó szakaszába érkezünk, amikor élet-halál kérdés lesz, hogy kinek a pecsétjét viseljük.

2020. ÁPRILIS. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordítottá Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040
ISSN 1842 - 3361

LECKÉK A VILÁGJÁRVÁNY IDEJÉN!

Az utóbbi hetekben sötét felhők borították be hazánkat, és árnyékuk rávetült a mindennapjainkra is. A jelenség olyan sebességgel terjed, amelyre csak nagyon kevesen számítottak. A koronavírus okozta válság miatt odalett az emberek biztonságérzete. Szoktuk mondani, hogy a baj sosem jön egyedül: egyszerűen képtelenek vagyunk előre látni azokat a nehézségeket, amelyek az ázsiai eredetű vírust kísérik. Nagyon sok szó esett a világjárvány gazdaságot és életmódot befolyásoló erejéről, a legfontosabbakra azonban csak majd a jövőben derül fény.

A világjárvány nyomán az érintett országokban bezártak az adventista imaházak, és várjuk, hogy elcsendesedjen a helyzet. Most annyit tehetünk, hogy megtanuljuk azokat a leckéket, amelyeket ezek a körülmények felkínálnak számunkra.

A válság mutatja meg, hogy mekkora a hitünk

Csak akkor derül ki, hogy vannak-e igazi barátaink, amikor segítségre szorulunk. Lelki téren is hasonló a helyzet: hitünk mércéje a próba. Most, ezekben az aggasztó és bizonytalan napokban megtudhatjuk, milyen mértékben bízunk Istenben, megérthetjük, melyek a számunkra valóban értékes és fontos dolgok. Alkalmunk van felmérni, mennyire mély a kapcsolatunk Istennel, és megérteni, milyen gyengék vagyunk mennyei segítség nélkül.

Habár minden próba szomorúságot okoz, és természetes, hogy kerüljük a nehézségeket, meg kell értenünk, hogy nincs értéke annak a hitnek, ami nem lett próbára téve. Ezért bátorította olvasóit Jakab apostol: „Teljes örömmel tartásotok, atyámfiai, mikor különféle kísértésekbe estek, tudván, hogy a ti hiteteknek megpróbáltatása kitartást szerez. A kitartásban pedig tökéletes cselekedet legyen, hogy tökéletesek és épek legyetek minden fogyatkozás nélkül” (Jak 1:2-4).

Péter apostol is bízott abban, hogy a nehézségek ellenére még nagyobb áldásokban részesülhetünk. Szerinte az az igazi hit, „ami sokkal becselebb a veszendő, de tűz által kipróbált aranynál.” Következésképpen a próba növeli hitünket, hogy „dicséretre, tisztességre és dicsőségre méltónak találtsék a Jézus Krisztus megjelenésekor” (1Pt 1:7). Minél sötétebb az éjszaka, annál fényesebben ragyognak a csillagok. Isten ereje a mi gyengeségünkben válik erőteljesebbé (2Kor 12:9).

A jelenlegi eseményekből nagyon sokat tanulhatunk magunkra és a közeli kapcsolatainkra vonatkozóan. Még jobban megismerhetjük önmagunkat, azt, hogy milyenek is vagyunk valójában. Ma már könnyebben megértjük a bölcs szavait: „Mert nem is tudja az ember az ő idejét; mint a halak, melyek megfoghatnak a gonosz hálóban, és mint a madarak, melyek megfoghatnak a tőrben, miképpen ezek, azonképpen megfoghatnak az emberek fiai a gonosznak idején, mikor az eljön reájuk hirtelenséggel” (Préd 9:14). Ugyanakkor még közelebről megismerhetjük Istent és az Ő hatalmát. Minél sötétebb az éjszaka, annál fényesebben ragyognak a csillagok.

TARTALOM

3 Vezércikk

Aurel Neațu

Leckék a világjárvány idején!

6 Vallásszabadság

Hit és szabadság

egy válságban levő világban

13 Lelkiség

Emilian Niculescu

Hit általi megigazulás (5)

Mit jelent a „SOLA SCRIPTURA”, a „SOLA GRATIA” és a „SOLA FIDE”?

14 Elmélkedés

Pálffy Miklós

A pápaság arculatváltoztatása

16 Infó

Koronavírus-válság – A Romániai

Adventista Unió által 2020. március

11–19. között kiadott dokumentumok

21 Egészség

Constantin Dinu

Személyes és közösségi higiéniai szabályok a koronavírusos és a vírusos légúti megbetegedések megelőzése érdekében

25 Nyugovóra tért

In memoriam – Szász Erzsébet

26 Teológia

Costel Gogoneațu

Babilon – a pozitív férfi szereplő:

Nabukodonozor, YHWH szolgája (II)

29 Teológia

Florin Lăiu

A Parázia ideje az apostolok hite szerint

31 Gyermekoldaldal

Alina Chirileanu

A jó Pásztor

A jelenlegi helyzet szemlélteti, milyen gyorsan változhat a világ

Az adventisták mindig is hitték, hogy küszöbön a világvége. Nemzedékről nemzedékre különböző forgatókönyveket alkottunk. Mi folytatjuk a várakozást, figyelünk a sürgető eseményekre, amelyek egyik napról a másikra meglepetésszerűen alakítják a társadalmat.

Az új koronavírus tolvajként érkezett. Felbukását semmi sem jelezte, és a terjedését országhatárok sem tudták megakadályozni. Mindezek ellenére a jövőndölések sokkal nagyobb hord-

kezett esemény bennünket is érint itt, Romániában, ugyanakkor külföldön élő rokonainkat is. Az információáramlás meghaladja a vírus terjedésének sebességét, a betegség terjedésének sebessége pedig a cselekvőképességünket.

Most már jobban értjük, mekkora ereje van a személyes befolyásnak. Egyetlen személyes kontaktus megváltoztathat egy települést, egy régiót, egy országot. Egyetlen ember több tíz, több ezer ismerősének, ismeretlen embertárájának befolyásolhatja az életét. Lényegében teljesen ismeretlen emberek jelentős mértékben befolyásolhatják személyes és családi életünket.

Imádkozzunk Istenhez, hogy az üdvösség jó híre jusson el az egész világra, és egyházunk tanításai bejárják a világot, és az evangélium eljusson minden emberhez. Világunk készen áll arra, hogy nagyon rövid idő alatt közölje ezt az üzenetet. Könyörögjünk imában az Úrhoz, hogy ruházza fel szolgálait a Szentlélek erejével.

Élj egészségesen!

Az egészséges személyek védettebbek, mivel a COVID-19 nem túl erős ahhoz, hogy képes legyen legyőzni egy egészséges szervezetet. A koronavírus főleg gyenge ellenállóképességű személyeket betegít meg, akiknek amúgy is már valamilyen krónikus betegség miatt gyengébb a szervezetük.

Ebből a lehető legegyszerűbb leckét tanulhatjuk meg. Az élet során szépen kiépített erős jellem a hit végső harcában győzelmet arat. „Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényesége; és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké” (Dán 12:3). A századok Sziklájára építettek, ezért amikor „ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütöttek abba a házba, nem dőlt össze: mert a kősziklára építettek” (Mt 7:25).

Nincsenek gyors megoldások a végső győzelemre. A lelki ellenállóképesség nem sürgősségi eljárással szereshető meg. Nem válhatunk egészségesekké egyetlen szem gyógyszertől, ahogy lelki felnőtte sem válhatunk egyetlen nap alatt. A hit harca pillanatról pillanatra zajlik, és a jelenlegi helyzetben alkalmunk van fejleszteni lelki érett-

„Ne dicsekedjél a holnapi nappal; mert nem tudod, mit hoz a nap tereád.”
(Péld 27:1)

erejű eseményeket vetítenek előre a jövőre vonatkozóan, amelyek elképzelhetetlen és korábban sosem tapasztalt módon fognak bekövetkezni. Még ezekben a napokban is, amikor nem látott eseményeknek vagyunk a tanúi, tudjuk, hogy a jövőndölés egészen eredeti módon meglephet bennünket.

A Biblia előre látta, hogy „mindenféle nagy földindulások lesznek, és éhségek és dőghalálók” (Lk 21:11). Jézus figyelmeztetett: „Sokan jönnek el az én nevemben, kik ezt mondják: ... az idő elközelgett” (Lk 21:8). És bátorít: „Meg ne félemljétek; mert ezeknek meg kell lenni előbb, de nem jó mindjárt a vég” (9. v.).

Továbbá tanuljuk meg, hogy egy nagyon kis világban élünk. A Föld egy távoli részén bekövet-

ségünket. „Isten nem csúfoltatik meg; mert amit vet az ember, azt aratádjia is. Mert aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet; aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet” (Gal 6:7–8).

A zűrzavar közepette tanúsíts nyugalmat!

Az aggodalom természetes reakció, viszont nem engedhetjük meg, hogy a holnapért való aggodás úrrá legyen a lelkünkön. Miközben egyesek stresszesek, mások derűlátóak és nyugalmat tanúsítanak. Advent népként legyünk a kiegyensúlyozottság, a mértékletesség és a bizalom példái. Ismerjenek úgy bennünket, mint Isten embereit. Az adventistákat ezekben a napokban jellemezze a hit, a reménység és a szeretet. Gondoskodjunk a szegényekről, az özvegyekről és árvákról, az egyedülállókról és a rászorulókról. „Annak okáért míg időnk van, cselekedjünk jót mindenkivel, kiváltképpen pedig a mi hitünknek cselédeivel” (Gal 6:10).

Ezek az idők lehetőséget kínálnak arra, hogy mélyebben kutassuk a Bibliát, és még közelebb kerüljünk szeretteinkhez. 2Kron 15:4–7 verseiből azt kell megtanulnunk, hogy a nyomorúság idején térjünk az Úrhoz, keressük és találjuk meg Őt. „De ezekben az időkben nincs békessége sem a kimenőnek, sem a hazajövőnek, mivelhogy nagy a nyomorúsága mindazoknak, akik e földön laknak... Ti azért bátorosok legyetek, kezeiteket le ne eresszéték, mert a ti munkátoknak jutalma van.” A rettegés közepette dolgozzunk az Úrért és embertársainkért. Ő nem felejtett el bennünket, és nem is hagy el. Íme, az ígérete: „Mert én tudom az én gondolataimat, amelyeket én felőletek gondolok, azt mondja az Úr; békességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek” (Jer 29:11).

A nehéz idők nem mentesítenek a feladatainktól. 1870. május 19-én az Amerikai Egyesült Államok New England térségére rejtélyes sötétség borult, amit a történelem „Sötét nap” néven emleget. Az eseményről az *A nagy küzdelem* című könyv is beszámol a 17. fejezetben („A hajnal hírnökei”). Connecticutban Abraham Davenport bíró azon válaszával vált híressé, amit kollégáinak adott, akik azért aggódtak, hogy az a nap lehet az Ítélet Napja. A bíró nem volt hajlandó elhalasztani egy ítélethirdetést. Bátorságról vall a válasza, amit bírótársainak adott, és amivel meggyőzte őket, hogy munkájukat folytatva hozzanak meg egy ítéletet: „Ellenzem a halasztást. Az Ítélet Napja vagy közel van, vagy távol. Ha távol van, akkor nincs okunk halogatni az ítéletet; ha pedig közel, akkor jobb szeretném, hogy munkában találjon. Éppen ezért

kérem, szerezzenek be lámpásokat.” Napjainkra nézve ihletést nyújt a példája. Semmi sem mentesít a ránk bízott feladat elvégzése alól. A nehéz időkben még nagyobb felelősség hárul ránk.

„Ami a felelősségünket és a befolyásunkat illeti, számot kell adnunk Isten előtt, mivel az életet Tőle kaptuk. Nem emberektől, hanem Istentől. (...) Életünk és minden tehetségünk az Ővé. Ő visel gondot rólunk minden pillanatban, Ő tartja működésben az élő szerkezetet; meghalnánk, ha akár egy pillanatra is magunkra hagyna. Teljes mértékben Istentől függ az életünk” (Ellen G. White, *Medical Ministry*, 275. o.).

Maradjunk emberek!

A jelenlegi időszak hatalmas lecke számunkra, Isten gyermekei számára. Bízunk az Úrban, és kínáljuk fel embertársainknak hitünk bizonyítékait. Ne csak bátorítsuk őket és imádkozunk értük, hanem tegyünk konkrét dolgokat is, mutassuk meg, hogy valóban törődünk velük. A korábban apró dolgoknak tekintett gesztusok ma akár hősie cselekedetek is lehetnek: bevásárolhatsz valakinek, megoszthatod vele a javadat, segíthetsz egy idős vagy hátrányos helyzetű személynek – íme, csupán néhány dolog, amit megtehetünk ezekben a napokban. A gyülekezet előljárói, a lelkipásztorok álljanak az első sorba, és természetesen, betartva a higiéniai szabályokat, ők legyenek a legközelebb a gyülekezet tagjaihoz és a rászorulókhöz. Olyan időszak ez, amikor arra hívtunk, hogy felelősségtudatról, nyugalomról, megértésről tegyünk bizonyosságot, mutassuk meg, hogy értjük a jelenlegi időket. Tanúsítsunk tiszteletet a körülöttünk levők iránt. Fontos, hogy majd a válság elmúltja után, amikor vonalat húzunk, visszatekintve erre a nehéz próbára, megállapíthassuk, hogy emberek maradtunk. ■

„Csodáért imádkozunk, és az Úr valami egyszerű gyógymódra hívja fel figyelmünket. Arra kérjük az Urat, hogy mentsen meg a homályban járó dögvészstől, mely hatalmas erővel lopakodik a világban, és utána együttműködünk Istennel, és eleget teszünk az élet és egészség törvényeinek. Miután minden tőlünk telhetőt megtettünk, hit által egészséget és erőt kell kérnünk mindenkor. Olyan ételeket kell ennünk, amelyek megtartják testünk egészségét. Isten nem bátorít minket arra a gondolatra, hogy Ő majd megteszi, amit mi is meg tudunk tenni magunkért. Engedelmeskednünk kell a természet törvényeinek! Meg kell tennünk a mi részünket! Isten így szól hozzánk: »Félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti üdvösségeket; mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből« – Fil 2:12–13.” (Ellen G. White, *Szemelvények*, 2. köt., 347. o.)

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

HIT ÉS SZABADSÁG EGY VÁLSÁGBAN LEVŐ VILÁGBAN

1. Melyek voltak a vallásszabadság népszerűsítése érdekében szervezett legsikeresebb rendezvények?
2. A Vallásszabadság Osztály tevékenységei milyen módon járulhatnak hozzá ahhoz, hogy a politikai és vallási vezetők ne csak a jogainkat tartsák tiszteletben, hanem Istent is megismerjék?
3. Ön szerint melyek lesznek a 2020-as év legnagyobb kihívásai a vallásszabadság terén?
4. Véleménye szerint mit kellene tennie minden adventista egyháztagnak a vallásszabadság érdekében?
5. Milyen célokat és tevékenységeket tűzött ki 2020-ra a vallásszabadsággal kapcsolatosan?

1. Ha visszatekintek az elmúlt időszakra, hálát érzek az isteni vezetésért és oltalomért, ugyanakkor köszönetet mondok minden egyháztagnak és munkatársamnak, akik kivették részüket az Adventista Egyház Vallásszabadság Osztályának tevékenységeiből. Szeretném hinni, hogy minden rendezvény fontos volt a maga nemében, viszont ki szeretném emelni a „Nytított kapuk” programot, valamint az „Az emberi méltóság és a vallásszabadság” elnevezésű tudományos konferenciát.

2. Mi általában a jogainkért küzdünk, belénk nevelték ezt. Néha agresszíven lépünk fel, máskor pedig némán szenvedünk. A Vallásszabadság Osztály célja arra nevelni a hívőket, hogy meg tudjanak állni a kihívásokban. Elsősorban olyan hitről kell bizonyosságot tennünk, amely kizárólag Istennel és a Vele való személyes kapcsolattal hozható összefüggésbe. Továbbá tudatosítanunk kell, hogy bárhová is vezessen az élet, a menny ügynökei vagyunk. Isten gyermeke tisztelni fogja embertársát, szóba áll vele, segítséget nyújt neki. Az ember értéke sem politikai, sem vallási hovatartozástól nem függ. Embertársára úgy fog tekinteni, mint a menny lehetséges lakójára. Ezt szeretnénk elérni, amikor a politikusokkal kapcsolatot létesítünk, függetlenül azok politikai nézeteitől.

3. Személyes és közösségi kihívásokkal szembesülünk. Ami bennünket illet, azt hiszem, hogy a legnagyobb kihívás bizalmat és szabadságot nyújtani. Él az a szemléletmód, miszerint én személyesen az abszolút igazságot birtoklom, ezért a másik embernek hallgatnia kell rám. Közösségileg pedig minden bizonnal a szombatira kitűzött vizsgák, a nyugalomnapra szervezett munkahelyi tevékenységek, valamint a tanulók, diákok és dolgozók péntek estére ütemezett rendezvényeiről beszélhetünk. Marad tehát a kulcsfontosságú kérdés, a szombatünnepelés, amelyet az imádat, az étrend és a temetkezési istentiszteletekkel kapcsolatos nehézségek követnek.

4. Véleményem szerint az egyház minden tagjának következetesen és ténylegesen meg kell élnie a hitét. Nem beszélhetsz a szombatról, ha az életed nincs összhangban a keresztény magatartásformákkal. Továbbá egy igazi hívő csak tiszta forrásból szerez információt – a Bibliát és a Profétaság Lelkét tekinti a legfőbb tekintélynek. Az igazi hívő kerüli a manipulációt és az álhíreket. Hitvallása ugyanaz, mint a tüzes kemencébe küldött három ifjúé: Isten megszabadíthat, de ha nem is tenné, akkor is hűségese maradok!

5. Az év és megbízatásunk általános célkitűzései mellett a Vallásszabadság Osztály szeretne visszatekinteni, és elődeink történelméből megtanulni a következetességet. A bibliai és a jelenkori történelem is erre a visszatekintésre kötelez. Kereszténységünk legyen hiteles és értékes! Azt szeretnénk, ha ügyosztályunk ezt a bibliai azonosságot, ugyanakkor az erkölcsi törvény változatlan eredetiségét és értékét hirdetné. ■

Dragoș Mușat, igazgató,
Vallásszabadság Osztály, Romániai Unió,
a Lelkiismeret és Szabadság Egyesület elnöke

1. A vallásszabadság népszerűsítéséért végzett szolgálatok közül nem könnyű kiemelni egy bizonyos eseményt. Ezen a területen minden eseménynek megvan a maga sajátossága, és ezek hasznát csak a menny mérheti fel igazán. Mivel a vallásszabadságra úgy tekintenek, mint társadalmi normalitásra, ezért inkább beszélhetünk konszolidációról, mint küzdelemről. És ezt a legjobban a saját példánk által tehetjük meg. Viszont ha mélyebbre ásunk, úgy tűnik, hogy még mindig hiányzik az a látásmód, amely szerint nem csak a többség korlátozhatja a vallási kisebbségek jogait és szabadságát, a kisebbségek is visszaélhetnek ezen a téren.

2. Olyan út ez, amelyen csupán néhány lépést tettünk meg, de azt is nagyon félénken. Meglehetősen kevés és gyenge kapcsolataink vannak a politikai és vallási előljárókkal. Aztán ott vannak a konkrét akadályozó tényezők, amelyek gátolják a kapcsolatok erőteljes és tartós kiépítését. A lelkesek költöztetése, a helyi vagy az egyházterületi választások miatt bekövetkező vezetőváltások, valamint a jól érzékelhető vallási kirekesztő magatartás, ami még mindig jellemez bennünket, olyan tényleges akadályok, amelyekre egyelőre nincs életképes megoldásunk. Ezekért (de nem csak) nem tudunk még kellő hatást gyakorolni a társadalom vezető rétegére.

3. Olyan válságok, mint például a terrorizmus – amellyel kapcsolatosan a vallást okozó tényezőnek tekintik –, vagy a posztmodern társadalom új erkölcsi vetületei bár mikor a vallásszabadságot korlátozó törvények megjelenéséhez vezethetnek. Tudatában kell lennünk annak, hogy a jelenlegi formájában értelmezett és gyakorolt vallásszabadság számos módosításon fog átesni. Értelmesebb vallásközi párbeszédre van szükség, hogy megelőz-

hetők legyenek azok a rendelkezések, amelyek nyomán nehéz helyzetbe kerülhetünk. Láttassuk és hallassuk magunkat a társadalomban! Olyan jellemmel kell rendelkezünk, amelyet látva, jobb megítélésünk lesz.

4. Mindenkinek el kell ismernie és tiszteletben kell tartania a másik ember vallási jogait és szabadságát, a más egyházhoz tartozók, de főleg és mindenekelőtt a hittestvérek jogait. Számos formát öltött egyházon belül az intolerancia. El sem tudjuk képzelni, milyen könnyen nevezünk meggyőződéseinket kizárólagos igazságoknak! Innen már csak egy lépés, és máris ráerőltetjük másokra azt, amit igazságnak tartunk. És amikor egy bizonyos régióban vagy közösségben találkoznak az azonos személyes meggyőzések, a közösség erejével bármit könnyen rá lehet erőltetni másokra. Csakhogy elfelejtjük, hogy ezáltal lábbal tiporjuk a vallásszabadság elveit.

5. Céljaink ugyanazok: megérteni, hogy a vallásszabadság alapvető emberi jog, és ennek alapján alakítani a gondolkodásunkat. Nem áll módunkban szabadságot nyújtani, mivel azt Isten adja minden embernek. Nekünk csak el kell azt ismernünk és tisztelnünk. És ha szükséges, akkor védelmeznünk.

Amint már az elején is említettem, tevékenységeink ezen a téren többnyire a konszolidációra törekszenek. Jelenleg szabadság van, de fennáll a veszélye, hogy egy nem túl távoli jövőben korlátokba ütközünk. Törekednünk kell arra, nehogy elveszítsük azt, amit oly nagy nehézségek árán megszereztünk. ■

Dănuț Obăgeanu, igazgató,
Vallásszabadság Osztály, Bánáti Egyházterület

1. Rendezvényeink az egyház életének apró darabkái, amelyek a gyülekezetekben visszatekinítésre és odaszentelődésre készítetnek. Azok a legsikeresebb programok, amelyek során Krisztus szeretete mutatkozik meg az emberek között. Sajnos kevés ilyen alkalom van. Mindezek mellett csodálom annak az egyre több keresztény embernek az odaadását, hitét és érdeklődését, aki kiáll a személyes életében vallott elvek hirdetése és védelme érdekében. Habár megfigyelhető a szervezeti rendszerek egyfajta eltávolodása a vallástól, mégis azt tapasztaljuk, hogy egyre nagyobb az érdeklődés a Krisztussal ápoltság iránt. Erre derült fény a különböző rendezvények előkészítése idején, valamint az azt követő időszakban.

Hasonlót tapasztaltam az egyik legszebb ilyen rendezvényen, amelyre 2019. november 20-án került sor a Mol-

dovai Köztársaságban, abból az alkalomból, hogy hat évvel ezelőtt partneri kapcsolat alakult a Moldovai Köztársaságbeli Tudományos Akadémia és a Lelkiismeret és Szabadság Egyesület között. Az eseményre több mint 60 egyetemi tanár, akadémikus és kutató jött el Romániából és külföldről. Az értekezlet lehetőséget nyújtott a vallásszabadsággal kapcsolatos kérdések megvitatására.

A Lelkiismeret és Szabadság Egyesülettel és a szucsavai Ștefan cel Mare Egyetem Jogi Karával közösen tartott rendezvény 2019. december 9-én újabb lehetőséget kínált az alapvető jogok megerősítésére. A különböző tanulmányok, valamint a más vallásúak véleményei alapján a szólásszabadság, valamint a lelkiismereti- és vallásszabadság kérdésre esett a hangsúly.

A legnagyobb elégtételt azok a találkozási eredményezték, amelyeket megyei szinten rendeztünk meg az európai

személyes adatvédelemmel kapcsolatos törvényekről. A területi találkozókra jelen voltak a gyülekezetek vezetői, a lelkipásztorok és a vallási élet, valamint az adatvédelem érzékeny kérdésében szaktekintélynek számító személyek. A találkozók célja olyan mechanizmusok és módszerek megtalálása volt, amelyekkel tiszteletben tartható a magánélet, továbbá egy olyan kultúra megteremtése, amely tiszteletben tartja a személyes adatokat, és kiszűri a törvénykezésben a joghézagokat.

2. A vallásszabadság népszerűsítése mellett ügyosztályunk tevékenységeihez számos összetett projekt és program tartozik. Ezek tudatosítják bennünk, hogy a törvényben előírt és elismert jogok mellett mi a kötelességünk és felelősségünk a helyi gyülekezetek szintjén, függetlenül vallási, filozófiai vagy politikai nézeteinktől. Isten a szabadság által közli velünk, hogy jogunk van nemet mondani és választani. A vallásszabadság értéke nem csak politikai tényezők függvénye, hanem elsősorban Isten ajándéka: a vallásszabadságot Isten adja.

3. A legnagyobb gond éppen az, hogy a vallásszabadság terén vannak jó ideje elhanyagolt gondok. Egyfajta romboló közöny alakult ki a keresztényeket érintő égető problémákkal szemben. Az Egyesült Államokban készült, vallásszabadsággal kapcsolatos tanulmányok arra mutatnak rá, hogy Romániában még mindig gondolati-, lelkiismereti- és vallásszabadsággal összefüggésbe hozható korlátozások vannak érvényben. Mindezek mellett megállapítható egyfajta érettség a keresztények gondolkodásmódjában. Paradox módon azonban ezzel egy időben egyre bírálóbbr magatartás tapasztalható az egyházzal, és egyre nyomasztóbb közöny a közösségek alapjául szolgáló erkölcsi rendszerekkel szemben. Sajnos e magatartásformák talaján egyre inkább megjósolható a keresztény közösségek klausztrofóbiája, valamint a sok esetben hamis információs „buborékok” kialakulásának lehetősége. Egyre kevésbé szembetűnőek az előítéletek és a sztereotípiák, mivel ezeket úgynevezett nemes célt szolgáló marketing kampányok álarcá mögé bújtatják. Továbbá pedig a vallásszabadságnak olyan kihívásokkal kell szembenéznie, mint a preferenciális bánásmód, a diszkrimináció a munkáltatás terén, temetkezésekkel kapcsolatos megkülönböztetések, bizonyos temetőtertek ellen irányuló vandalizmus, vagy a különböző társadalmi spekulációk révén létrehozott preferenciális oktatás. És nem utolsósorban, az események és a törvények helytelen értelmezése folytán könnyen megfélemlíthetünk arról, hogy Isten áll a történelem kormánykerékénél.

4. Minden kereszténynek olyan lelkiületet kell tanúsítania, amilyen Jézus Krisztusban, a világ Megváltójában volt. Senki sem horgonyozhat Krisztusban úgy, hogy közben nem látja meg maga körül Krisztus tanítványait és követőit. Krisztus egyháza egy mozgalom, amelynek a működéséhez minden tanítvány az üdvösség igazi örömeivel járulhat hozzá. Mi mást várna el tőlünk Krisztus? Egyszerű, jóérezsű tetteket, amelyekre megtanítottak bennünket a szüleink, és amelyeket a keresztségkor elmondott hitvallásunk alapján követni akarunk.

5. A lehető leghatározottabban tudatosítanunk kellene, melyek azok a szolgálatok, amelyeket mi mint egyház a más felekezettükért elvégezhetünk. Arra kellene törekednünk, hogy csak Krisztustól függjön az életünk, és csökkentenünk kellene a „szappanbuborék” típusú események hatásait, amelyek nem állják ki Isten Igéjének próbáját, és nem abból merítenek ihletet. A világ tele van álhírekkel, ezért szeretnénk igazi keresztényekké válni, akik tiszta, az emberivel elegyítetlen igazságot kínálnak fel embertársaiknak. És e tiszta igazság alapján hisszük, hogy az isteni ígérek teljesedésére várni nem hiábavalóság. ■

Sergiu-Daniel Macovei, igazgató,
Vallásszabadság Osztály, Moldvai Egyházterület

1. Az egyházra bízott isteni küldetés odafigyel minden emberre, függetlenül társadalmi beosztásától vagy felelősségétől. Ennek alapján a vallásszabadságot minden társadalmi közegben hirdetnünk kell, mivel a hit megélésének és megtapasztalásának létfontosságú környezetét teremti meg. A gyülekezetek „Nyitott kapuk” elnevezésű rendezvényeire eljöttek a helyi önkormányzatok, polgármesteri hivatalok, rendőrség, tűzoltóság, különböző iskolák, kórházak képviselői, valamint más felekezetek küldöttei. Az Adventista Egyház által szervezett koncertek is nagyszámú közönséget vonzottak, és ezeken a rendezvényeken is alkalmunk volt bemutatni a Biblia sajtósági társadalmi értékeit.

2. A Vallásszabadság Osztály tevékenységeinek célja a Krisztustól kapott misszióparancshoz köthető. Párbeszéddel, ismerkedéssel, különböző könyvek és kiadványok felajánlásával, nyilvános eseményeken való részvétellel és társadalmi munkával a lehető leghelyesebben ismertethetjük az Adventista Egyház által hirdetett és gyakorolt bibliai értékeket. Az ilyen alkalmak során, a szavainkkal és a magatartásunkkal bemutatott bibliai igazságot a Szentlélek felhasználhatja annak érdekében, hogy az emberek egyre élénkebb érdeklődést tanúsítsanak Isten megismerése iránt.

3. Egyfelől ott vannak a mai kor sajtósági kihívásai: egyre hevesebb támadások érik a Biblia erkölcsi értékeit, a szélsőséges magatartások és cselekedetek következményeként pedig egyre nagyobb társadalmi nyomás nehezedik a törvényhozókra, hogy olyan szabályozásokat fogadjanak el, amelyek a Szentírás elveit lábbal tiporják. Másfelől pedig ott vannak a sajátos hazai kihívások: a történelmi egyházak különböző íratlan szabályai vagy hagyományai, a vallási sokszínűség elfogadása körüli nehézségek, vagy a jogok és kötelezettségek meghatározásai a többségi egyházhoz való viszonyunkban.

4. Az Úr Jézus kijelentése az alapelv: „Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal” (Mt 7:12). Egy másik fontos elv a proaktív magatartás – a különböző helyzetek megelőzése, és nem csak utólagos megoldása. A gerinces, ugyanakkor embertársait szerető keresztény jelentős erkölcsi befolyással bír a vallásszabadság megőrzésében is. Ezt sokféleképpen megvalósíthatjuk. Ismernünk kell a jogainkat, és tiszteltben kell tartanunk a másokét. Helyes keresztény magatartással kell követelnünk személyes jogainkat. Meg kell teremtenünk annak a lehetőségét, hogy megismertethessük másokkal az advent hit értékeit és nehézségeit, s mindezt anélkül, hogy támadnánk vallásgyakorlatukat vagy hitüket. Személyes vagy közösségi tevékenységeket kezdeményezhetünk a gyülekezetben, amelyek révén nyilvánvalóvá válhat, hogy ténylegesen szeretnénk megoldani embertársaink és a társadalom problémáit.

5. Célunk olyan programokat és projekteket támogatni, amelyek az Adventista Egyház értékeit és terveit ismertetik. Továbbra is támogatjuk a „Nyitott kapuk” programokat, amelyek révén a résztvevők tisztább képet kaphatnak egyházunkról. Továbbá szeretnénk egy kis közlőny megjelentetése által még szerteágazóbb módon informálni a hívőket. A kiadványban szó lesz a vallásszabadságot szavatoló törvényekről, de a bármiféle vallásos diszkrimináció esetén megteendő lépésekről is. Az egyházi intézményekkel karöltve, különösképpen az iskolákkal, olyan, a nem adventista közönséget megszólító rendezvények megszervezésére bátorítunk, amelyek során elmondhatjuk az embereknek, hogy egyházunk milyen tevékenységeket folytat az oktatás, az egészség és a családi élet terén. ■

Valentin Filimon, igazgató,
Vallásszabadság Osztály, Munténiai Egyházterület

1. Szeretném felsorolni az osztályunk különböző tevékenységeinek vetületeit:

a. Elsősorban értékelem azok hozzájárulását, akik vallásszabadsággal kapcsolatos kérdésekben bizalommal fordultak hozzánk, és itt elsősorban a tanulókra, diákokra és azokra gondolok, akik munkahelyi problémákkal keverték meg. A mennyei Gondviselés a legtöbb helyzetet megoldotta. Például, ma már a legtöbb egyetem úgy szervezi meg a vizsgákat, hogy tiszteltben tartja a diákok lelkiismereti- és vallásszabadságát. Ez jelentős megvalósítás.

b. Továbbá megtiszteltetés számunkra, hogy a Lelkiismeret és Szabadság Egyesület különböző közös akciók

megszervezése érdekében együttműködési protokollt írt alá a krajovai Jogtudományi Egyetemmel. Ennek eredményeképpen az utóbbi években az egyetem mindig jeles képviselőt küldött a parlament épületében megrendezett Nemzetközi Tudományos Értekezletre, amely a vallásszabadság kérdésével foglalkozik.

c. Elégtétellel gondolok vissza a Râmnicu Vâlcean és Pitești-en, a Lelkiismeret és Szabadság Egyesület által szervezett koncertekre, ahol a minőségi zene által nagyszámú közönség ismerhette meg lelki, erkölcsi értékeinket.

d. Szeretném kiemelni a Slatinán, Alexandrián és Peretuban megtartott találkozókat, ahol a helyi adminisztrá-

ciót, politikát, vallási életet és igazságszolgáltatást képviselő személyek véleményei hangzottak el arról, hogy mit is jelent a lelkiismereti- és vallásszabadság, és milyen módzerekkel védhetjük meg a jogainkat a társadalomban.

e. Nem utolsó sorban szeretném elmondani, hogy ügyosztályunk referenciakiadványa, a „Jurnalul Libertății de Conștiință” kiosztásra került egyes megyei és egyetemi könyvtárakban, de eljutott közéleti és egyetemi személyiségekhez is Krajován, Pitești-en, Râmnicu Vâlcean, Alexandrián és Târgu Jiu-ban.

2. Ügyosztályunk céljai között az emberi méltóság fontosságának a népszerűsítését, a szabad akarat értékének hangsúlyozását említhetném. Célunk kapcsolatot teremteni a különböző tevékenységi körben dolgozó emberek között úgy, hogy ezzel hozzájárulhassunk a társadalmi jóléthez és az erkölcsi törvények alapját képező toleranciához.

Ennek érdekében szervezünk nyilvános előadásokat, koncerteket, értekezleteket, mivel ilyenkor a döntéshozó szervek egy asztalhoz ülhetnek, megismerhetik egymást, véleményt cserélhetnek, amelyek nyomán a vallásszabadság megőrzését elősegítő pozitív döntések születhetnek. Amikor a velünk kapcsolatot teremtő emberek megértik ezeket a fogalmakat, és azt, hogy a szabad akarat egy isteni ajándék, akkor óhatatlanul is az isteni szépségek területére lépnek, hiszen Tőle ered minden, ami nemes és tiszta. És a kapcsolatok e területén véleményt cserélhetnek, a konkrét problémákra megoldásokat kereshetnek, s így a párbeszéd révén megelőzhető a konfliktusos helyzetek.

Továbbá pedig, az előadások és a szolgálatot teljesítő emberi tényezők minőségének eredményeképpen (minőségi zenét bemutató koncertek, kerekasztal beszélgetések, stb.) a különleges meghívottak megismerhetik az egészséges és nemes lelki értékeket. A társadalom zajában a bennünket körülvevő őszinte és intelligens emberek megismerhetik és értékelhetik a szelíd hangot, az élet mélységes lelki dimenzióira hívó felszólítást.

Kiadványaink szintén ajtókat nyithatnak meg, hidakat teremthetnek különböző érdekeltségű személyek között a vallásszabadság és az emberi méltóság megőrzése érdekében. És úgy gondolom, hogy ezen a téren nem szenvedünk hiányt ötletekben, eszközökben.

3. Aggasztó módon terjed az intolerancia. Habár azt hisszük, hogy a társadalom a civilizáció folytán jutott ilyen magas szintre, még mindig tapasztalni lelkiismereti- és vallásszabadságot ért támadásokat és nehézségeket (lásd az emberáldozatokat követelő terrortámadásokat Németországban vagy Új-Zélandon).

Vagy beszélhetünk a muzulmán többségű országok társadalmairól is, ahol drámai a helyzet, mivel rendszeresen üldözik a keresztényeket, vagy akár meg is ölik őket a hitükért (lásd: Jemen, Nigéria, Irán, stb.).

Mindezek mellett önmagában nem az üldözés aggasztó, hanem az intoleráns hangvétel, amit sok esetben befolyásos politikusoktól hallani. Megemlítem például Recep Tayyip Erdogan török elnök nyilatkozatát, aki politikai ellenfeleire utalva kijelentette: „Mi vagyunk a nép! És ti kik vagytok?” Jan Werner Mueller „Mi a populizmus?” című könyvében ezt a nyilatkozatot elemezve állítja, hogy ez a fajta kirekesztés nem empirikus, hanem minden esetben erkölcsi töltetű. Az intolerancia magvait egyszerű nyilatkozatokkal hinti el, melyek közül némelyik kirekesztő (mi vagyunk a legjobbak, ti rosszak vagytok, mert nem vagytok olyanok, mint mi), és innen könnyen el lehet jutni a megvető magatartásig, az önteltségig, és miért ne szolgálhatna ez a hangulat alapot az intolerancia és az üldözés számára is.

És nem utolsó sorban, beszélhetünk az országunkról is, ahol a váltig hangoztatott kétezer éves kereszténységünk ellenére még mindig tapasztalható a vallási kisebbségekkel szembeni intolerancia. Még mindig számos merév gondolkodású, tanulatlan ember van, aki nehézséget okoz a vallási vagy bármely más kisebbségeknek.

Következésképpen a fentiekben vázoltak mellett még annak a veszélye is fennáll, hogy közömbösen viszonyulunk a kihívásokhoz, és nem vesszük észre embertársaink szükségleteit, amikor csorbát szenved a vallásszabadságuk. Összegezve: a közöny és a nevelés hiánya romboló hatással bír, és valós veszélyt jelent az erkölcsi értékrenddel bíró társadalom számára.

4. Minden őszinte kereszténynek be kell fogadnia az életet megváltoztató, egészséges életelvek megtartására készítő evangéliumi üzenetet. Ennek a nemes célnak a mozgatórugója az a lelki kapcsolat, ami kialakul ember és Isten között, hiszen a méltóságot és a szabad akaratot is Ő teremtette.

Ezen a találkozási ponton, miután az ember megtapasztalja a lelki kinyilatkoztatást, óhatatlanul olyan gondolkodás- és magatartásformát sajátít el, amivel a vallásszabadság igazi apostolává válik.

Ahogy a Nap is szétárasztja fényét, úgy fogja az őszinte keresztény is megélni a hitét, befolyásolva embertársait és a társadalmat magatartása, szavai, elvei és értékei által. A keresztény ember elhivatásánál fogva az erkölcsi mérce hordozója, a változás ügynöke. Ilyen társadalmi dimenzió nélkül minden Krisztust valló személy hite száraz és üres marad. Ebben az értelemben, mivel bibliai és társadalommal, étellel kapcsolatos ismeretekkel rendelkeznek, az adventhívó legyen a vallásszabadság védelmezésének és népszerűsítésének legtevékenyebb ügynöke.

Az Üdvözítő hangsúlyozta a tolerancia fontosságát, valamint az egyén gondolkodási szabadságát, amivel hozzájárulhat a társadalmi jóléthez, ezért az Ő követőjének is ezt kell tennie felelősségteljes, egészséges módon.

5. Az idei évre néhány konkrét célt tűztem ki.

a. Azonnal lépjek a tettek mezejére, valahányszor hozzám fordulnak tanulók, diákok vagy bárki más, aki nehézségeket tapasztalt a vallásszabadság terén.

b. Vegyek részt olyan nyilvános események szervezésében, amelyek által a társadalomban terjeszthetjük az emberi méltósággal és a lelkiismereti szabadsággal kapcsolatos elveket.

c. Járuljak hozzá ahhoz, hogy az egyház jogászai és igazságszolgáltatásban dolgozó tagjai jobban megismerjék, s így hatékonyabban támogathassák egymást. Hasznos lenne egy adventista jogásztalálkozó megszervezése, és örülnék, ha ebben az évben sikerülne ezt megvalósítanunk.

d. Szeretnék kapcsolatot teremteni egyetemeken, adminisztrációban vagy a politikai szférában dolgozó sze-

mélyekkel, és felkínálni nekik a kiadványainkat, hogy megismerhessék ügyosztályunk tevékenységeit.

e. Továbbá szeretnék egy tájékoztató jellegű találkozót szervezni a Krajova környékén szolgáló protestáns lelkipásztorokkal, egymás megismerése céljából, hogy beszélhessünk nekik missziós kihívásainkról és a vallásszabadsággal kapcsolatos nehézségekről.

f. És mindenekelőtt ebben a számos kihívással teli időszakban szeretnék hozzájárulni ahhoz, hogy minden adventista keresztény a lelkiismeret- és vallásszabadság védelmezőjévé váljon, és ne csak külső szemlélőként éljen. ■

Petre Niță, igazgató,
Vallásszabadság Osztály, Olténiai Egyházterület

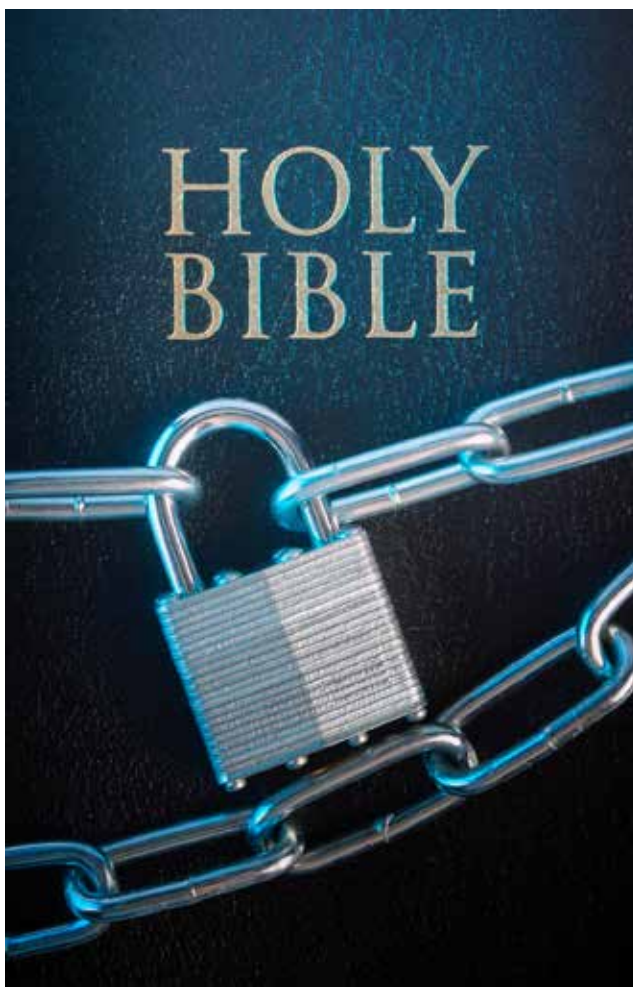

1. Azt tapasztaltam, hogy a gyülekezetben megtartott szemináriumok igencsak hatékonyak. Kérdések hangzanak el, megbeszélések folynak. Általában egy újságíró is jelen van, ami elősegíti a bonyolultabb kérdések tisztázását is. További sikeres eseménynek számított az az idén februárban, a kolozsvári Speranța adventista gyülekezetben tartott nyilvános megbeszélés, amelyre akadémiai, önkormányzati és különböző vallásfelekezeti meghívottak jöttek el.

2. Habár a vezető személyiségek szívesebben választanak a meghívásainkra, ha nyilvános helyszínen rendezünk találkozót, és nem imateremben, mégis azt gondolom, hogy bizonyos eseményeknek a gyülekezetekben történő megszervezése jobb lehetőséget kínál arra, hogy nyíltan beszéljünk Istenről. S még ha ez esetben kevesebb résztvevőre is számíthatunk, a lelki befolyás erőteljesebb, mivel sokan először vesznek részt egy általuk kevésbé ismert egyház istentiszteletén.

3. Világszinten megfigyelhető a vallási üldözés erősödése, és továbbra is a keresztények képezik a legüldözöttebb réteget. Habár az erős demokratikus országok jelenleg védve vannak, a biztonság és az állam intézményei védelmének fokozása ürügyén olyan törvényeket szorgalmaznak, amelyek korlátozzák a vallási kisebbségek jogait. A legfrissebb eset Bulgáriában történt, ahol az utolsó pillanatban sikerült meghíúsítani egy ilyen törvényt.

4. Elsősorban arra van szükség, hogy mindenki a lehető legmélyebben élje meg a hitét. A hitélet valós támpontjai csak így állják ki a próbát, és a támogatási lehetőségek is csak így jelennek meg. Amikor a megélt hit

kihívásokkal szembesül, a lelkiismereti szabadságért vívott küzdelemben még szükség van bátorságra és határozottságra is, mivel ez egy mennyei jog, amit nem az állami törvények nyújtanak. Ezt azért mondom, mert volt olyan eset, hogy valaki inkább lemondott az imádkozáshoz való jogáról csak azért, nehogy „zavarjon” másokat. Viszont pontosan ez a „zavarás” lett volna a kiváló bizonyosságtevés lehetősége.

5. Célunk intenzív nevelő és megelőző tevékenységet folytatni. Elhatároztuk, hogy folytatjuk a gyülekezetek nevelését a vallásszabadság kihívásaival kapcsolatban, hogy a felmerülő helyzetekben képesek legyenek kiállni a jogaikért. Folytatjuk a különböző szintű vezetők

számára megrendezett találkozót, gondolok itt elsősorban a megyei vezetőkre, de a helyi önkormányzatok vezetőire is. Szeretnénk rádióműsorokat készíteni olyan meghívottakkal, akikre odafigyel a közösség. Egy másik célunk egyszerű találkozók megszervezése, ahol megismerhetjük a helyi vallási befolyással rendelkező személyeket, és ezzel kiterjeszthetjük ügyosztályunk kapcsolatrendszerét. ■

Beniamin Anca, igazgató, Vallásszabadság Osztály,
Észak-erdélyi Egyházterület

1. A Vallásszabadság és Hivatalos Kapcsolatok Osztály a Parlament épületében minden évben megrendezi a Nemzetközi Tudományos Értekezletet. 2019-ben ezt az eseményt az egyházterületek szintjén működő ügyosztályokkal közösen szerveztük meg, beleértve természetesen a Dél-Erdélyi Egyházterületet is.

Hasznosak az önkormányzatokkal fenntartott együttműködések, amelyek keretében a gyülekezetek lelkeszei előnyös kapcsolatokat alakítanak ki a polgármesterekkel. Az „Év Könyve” (a Biblia) program keretében a Dél-Erdélyi Egyházterülethez tartozó minden település polgármesterét megkerestük 2019 végén és 2020 elején. A kezdeményezés elősegítette a vallásszabadság légkörének kialakulását és megerősödését mind a vidéki, mind a városi környezetben.

2. Úgy gondoljuk, hogy a politikai és vallási vezetők olyan mértékben képesek megismerni Istent, amilyen mértékben képesek túltekinteni magán az adott rendezvényeken. Az esemény lelki vetülete kisebb vagy nagyobb mértékben hangsúlyozza annak fontosságát és szükségességét, hogy az emberi kapcsolatok minden szintjén alapvető, Istenhez való viszonyulásra van szükség. Ügyosztályunk tevékenységeinek tartalma és jellege ennek tudatosítására törekszik a minőség és a jó szervezés által.

3. Romániában a vallásszabadság terén évről évre ugyanazokkal a kihívásokkal szembesülünk. Hazánkban még mindig nehézséget okoz a törvény be nem tartása. Úgy látszik, hogy a vallási türelmetlenség két forrásból táplálkozik: egyfelől van egy nemzedék, amely azért intoleráns, mert többségi vallási kultúrához tartozik, másfelől pedig most nő fel egy új nemzedék, amely vallásellenes szekularizmust vall. És mindkettő többségben van.

Az ehhez hasonló helyzetek a továbbiakban is etnikai és vallási diszkriminációhoz fognak vezetni. Ez kihívást jelent a vallásszabadságért küzdő intézmények számára, hiszen egyre éberebbeknek kell lenniük, és egyre szélesebb körben kell hirdetniük, hogy tiszteletben kell tartani embertársaink meggyőződését, vallását, hitét.

4. A hívők úgy is kiállhatnak a vallásszabadság elvei mellett, ha aktívan szerepet vállalnak a társadalomban, minőségi kapcsolatokat ápolva. Így számos előítélet rombolható le, és sok olyan helyzet oldódhat meg, ami helyi szinten akadályt gördített a hivatalos szervekkel, a más vallásúakkal, esetleg a vallástalanokkal való kommunikációban. Az egyház missziós, társadalmi és oktatási tervei ezáltal a helyi gyülekezetekben elősegíthetik a jó kapcsolatok kialakítását.

5. Ami az ügyosztály tevékenységét illeti, nagyjából minden évben ugyanazok a terveink: jó kapcsolatok kialakítása a helyi hatóságokkal, a vallásszabadság népszerűsítése olyan módon, hogy az adventisták, de a más vallásúak is örülhessenek az Istenbe vetett hit gyakorlása alapvető jogának.

Az a célunk, hogy a 2020-as missziós projekt által (*Biblia minden családba*) kommunikációs hidakat építsünk ki embertársainkkal közösségre, de egyénileg is. Meggyőződésünk, hogy a Biblia, Isten írott Igéje teljes szabadságot és szabadulást kínál fel minden ember számára. ■

Mihai Miron, igazgató,
Vallásszabadság Osztály, Dél-erdélyi Egyházterület

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS (V)

Mit jelent a „SOLA SCRIPTURA”, a „SOLA GRATIA” és a „SOLA FIDE”?

A hit általi megigazulás ajándék, és ajándékhoz csak két-féleképpen lehet viszonyulni: elfogadással vagy elutasítással.

A hit általi megigazulás elfogadásának első hatása az, hogy az ember dicsősége a porba hull, és érvényét veszíti bármely saját érdemekre történő hivatkozás. Eltörli a lelki büszkeség összes formáját. Így valósul meg az, amit a Biblia képletesen az „én halálának”, a „sziklán való összetöretésnek” nevez. A hit általi megigazulás pontosan e vetületének az eredménye a SOLA GRATIA elv. Vizsgáljuk meg a Luther Márton reformációja idején újra felfedezett három princípium értelmét.

SOLA SCRIPTURA

Ez az elv fejezi ki azt, hogy a Biblia elégséges ahhoz, hogy az ember megigazulást nyerjen. A legékekesszólóbb erre vonatkozó bibliaszöveg 2Tim 3:16–17.

Ezek szerint a Szentírás abszolút minden tanítást és információt tartalmaz, ami szükséges az ember teljes tökéletességének a helyreállításához.

Egyes keresztény egyházak a bibliai szöveghez hozzáadják még a hagyományt, amit a Szentírásával egyenlő rangúnak és tekintélyűnek tartanak. Mások viszont a Bibliát csupán az Újtestamentumra korlátozzák, noha nyilvánvaló, hogy Pál apostol egyaránt utalt az Ótestamentumra és az Újtestamentumra is, amely akkor még csak a kidolgozás szakaszában volt. Vannak, akik azt állítják, hogy tulajdonképpen még a teljes Újtestamentumra sincs szükség, csupán azokra a szakaszokra, amelyek a Jézus keresztre feszítése utáni időről szólnak (mivel Jézus kereszthalála az ótestamenti időszak lezárását képezi). Szerintük napjainkban a Biblia csak az Apostolok cselekedetei című könyvtől a Jelenésekig tart. Nyilvánvaló képtelenségről van szó, amivel nem is érdemes vitatkozni.

SOLA GRATIA

Ez az elv fejezi ki azt, hogy az embernek egyáltalán nincs érdeme a megigazulás elnyerésében, sem a megigazulás konkrét megélésében: mindent ajándékként kap. Egyetlen „érdeme”, hogy elfogadja és felhasználja az ajándékot. Mint az az ember, aki egy palotát kapott ajándékba: abban merül ki az „érdeme”, hogy elfogadja, beleköltözik és kihasználja a palotával járó előnyöket.

Főleg a protestáns és újprotestáns egyházak szerint ez az elv engedékeny magatartást, toleranciát, engedményeket jelent Isten részéről. A Biblia azonban rámutat, hogy Isten NULLA toleranciát tanúsít a bűnnel szemben: „És ha az igaz elhajol az ő igazságától, és gonoszságot cselekszik, (...) nemde éljen-é? Semmi igazságairól, amelyeket cselekedett,

emlékezés nem lésson: gonoszságáért, melyet cselekedett, és az ő vétkéért, mellyel vétkezett, ezekért meg kell halnia” (Ez 18:24). Teljes mértékű igényességet tanúsít a TÍZPARANC SOLAT betartása iránt: „Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megromlásában bűnös” (Jak 2:10). Viszont teljes körű megbocsátást kínál fel azoknak, akik beismerik bűnösségüket, bocsánatot kérnek és megváltoztatják a magatartásukat: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól” (1Jn 1:9).

SOLA FIDE

Mind a hit általi megigazulás elfogadása, mind pedig a ténylegesen megigazult élet Isten iránti teljes bizalom révén valósul meg. Az ember hiszi, hogy teljes megbocsátást nyert, hisz abban, hogy Isten ereje által le tudja győzni a kísértéseket és nehézségeket, amelyek a bűn felé taszítják.

Némelyek félreértik ezt az elvet. A bibliai szöveg és az említett eset alapján – „Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözlés mind te, mind a te háza népe!” (Csel 16:31) – egyesek úgy hiszik, sőt prédikálják, hogy Jézus létezésének szóbeli elfogadása elégséges az ember üdvösségéhez, mivel a kegyelem felmentő időszakában élünk.

Ebben az esetben azonban még a démonok is üdvösséget kellene, hogy nyerjenek, mivel ők is hisznek (sőt, minden embernél jobban meg vannak győződve Jézus létezéséről).

Keresztelő János a követzőket kérte a keresztelendőtől: „Teremjete hát megtéréshez illő gyümölcsöket” (Mt 3:8). Hasonló feltételeket állított a börtönört megkeresztelő Pál is egyfelől az Izraelben levők, másfelől pedig a pogányokból lett keresztények elé: „Hanem először a Damaskusbelieknek és Jeruzsálembelieknek, majd Júdeának egész tartományában és a pogányoknak hirdetem, hogy bánják meg bűneiket és térjenek meg az Istenhez, a megtéréshez méltó cselekedeteket cselekedvén” (Csel 26:20).

A börtönör és a családja először kiképzést kapott a Bibliából. A megtéréshez illő gyümölcsök pedig nyilvánvalóvá váltak a börtönör tetteiből: „És hirdeté néki az Úrnak ígését, és mindazoknak, akik az ő házában valának. És az magához vévén őket az éjszakának azon órájában, megmosá az üteektől; és megkeresztelkedék azonnal ő és az övéi mindnyájan” (Csel 16:32–33). Mindent elárul a megtéréséről és megtérésének minőségéről az, hogy lemosta Pál és Silás sebeit, amiket ő maga okozott. ■

ÚJRA FELFEDEZETT ELVEK
EMILIAN
NICULESCU

A PÁPASÁG ARCULATVÁLTOZTATÁSA

**A MÁSODIK
VATIKÁNI ZSINAT
EREDMÉNYE:
A KATOLIKUS EGY-
HÁZ MEGNYERTE
A VALLÁSOS ÉS
SZEKULÁRIS TÁR-
SADALOM RÉTE-
GEINEK BIZALMÁT.**

Az André Malraux-nak tulajdonított vélemény szerint „a XXI. század vagy spirituális lesz, vagy nem lesz egyáltalán.” A szekularizáció és ateizmus hódításai ellenére, a szervezett vallás túlélte a történelem megpróbáltatásait, és annak ellenére, hogy egyre kevesebb ember szentel neki figyelmet, fontos erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy hallassa hangját. 2013 tavaszán például, amikor a Francia Parlament az azonos neműek házasságát készült törvénybe iktatni, több mint 1 millió katolikus tüntetett az utcákon. Az Egyesült Államokban a protestáns egyházaknak fontos szerepük van az elnökválasztásokra gyakorolt befolyás szempontjából. Ázsiában, Afrikában és Dél-Amerikában a vallásnak központi szerepe van a hétköznapi életben. Ami a keresztény egyházak méreteit illeti, a katolikusok messze az élen járnak. Szinte érthetetlen, hogy egy ilyen méretű gépezet olyan hosszú időn keresztül működhetett, és működik napjainkban is.

A változás: a második vatikáni zsinat

A Katolikus Egyház tudomásul vette, hogy ha befolyásos szeretne maradni a modern és felvilágosult világban, olyan méretű változásokat kell bevezetnie, amelyek meggyőzik az egyházzal és tekintélyével szemben egyre engedetlenebb társadalmat, amelyet olyan emberek alkotnak, akik nem tartanak többé a Vatikántól származó átoklevelektől, sem az inkvizítor fenyegetéseitől. Mivel a világ megváltozott, az egyház rákényszerült arra, hogy kimásson a sötét középkor babonáinak verméből. A katolikusok fontos lépést tettek ebben az irányban, 1965-ben, a második vatikáni zsinat alkalmával. A zsinat megnyitotta az egyház kapuit a világ felé, elismerte, hogy a megmentő igazságok töredékei fellelhetők az egyház határain kívül is, hangsúlyozta a Biblia használatát a liturgián, meghívást intézett a papsághoz és a laikusokhoz hogy tanulmányozzák ezt a könyvet, kijelentette a vallásszabadságot, és az Ökumenikus Mozgalomba vitte a Katolikus Egyházat.

Nagyon sokan – közöttük politikusok, teológusok – valódi paradigmaváltást láttak ebben a lépésben, amely gyökeres változást hoz majd az egyházban. A második vatikáni zsinat eredménye: a Katolikus Egyház megnyerte a vallásos és szekuláris társadalom rétegeinek bizalmát. Tömegek felvillanyozva figyelték, amint II. János Pál

pontifikátusa alatt a pápai intézmény nemzetközi nagykövetséggé válik, amely a békét hirdeti a világban, bírálja a kommunizmus túlkapásait, a szegények és árvák gyámja, megsegítője azoknak a millióknak, akiket Afrikában éhínség pusztít. A pápa nagylelkű gesztusa könnyeket csalt az emberiség szemébe, amikor a börtönben tett látogatása alkalmával megbocsájtott Ali Ağcának, aki megpróbálta őt négy lövéssel megölni. Nem telt el sok idő, amíg a teológusok munkához láttak, és megállapították, hogy a Katolikus Egyházban egy teljesen új korszak vette kezdetét. Azok a protestáns próféciamagyarázatok, amelyek az elmúlt 500 év alatt a pápaságban a démoni fenevadak ténykedésének teljességét látták, érvényt veszítettek, és annak ürügyén, hogy már nem felelnek meg a valóságnak, el lettek távolítva a teológiai főiskolák tananyagából. Ma már a vatikáni főpapban semmivel sem látnak többet egy kedves, fehér hajú öregemberről, aki meleg hangjával arra inti az embereket, hogy szeressék egymást. I. Ferenc pápa felavatása eddig még nem tapasztalt sikerrel koronázza meg a katolikusok erőfeszítéseit, hogy elfeledtessék az emberekkel a múltban elkövetett borzalmakat, és kitöröljék a köztudatból az utóbbi időben napvilágra került szexuális és korrupciós bűncselekményeket. I. Ferenc pápa a világ legnépszerűbb személyiségévé vált, maga alá gyűrve az Egyesült Államok elnökét és egyéb befolyásos vezetőket.

Egy formális változás

Tagadhatatlan a tény, hogy a Vatikánban változás történt. Az viszont teljesen más kérdés, hogy

ez a változás az egyház alapvető tanítását változtatta-e meg gyökeresen, vagy csupán felszínes újtársról van szó annak érdekében, hogy elfogadhatóvá tegye magát a modern társadalom számára. Fontos megjegyezni, hogy a Katolikus egyház által az emberiség elleni bűntettek elkövetése sajátos teológiára vezethető vissza, amely megszülette a borzalmak elkövetését. Valójában nem arra a kérdésre kell választ keresni, hogy az egyház bánja-e a múltban elkövetett bűncselekményeit, hanem arra, hogy megtagadta-e, kijavította-e azt a teológiát, amely a katolikusokat és velük egész Európát beletaszította egy több mint 1000 évig tartó pokolba. Ha a válasz az első kérdésre igen és a másodikra nem, akkor egy teljesen hamis változásról van szó. Sajnos nagyon sok ember nem látja az ok és az okozat közötti szoros összefüggést.

Elsősorban a második vatikáni zsinat által hozott rendeletek a történelemnek abban a szakaszban születtek, amikor a modern világ számára a Katolikus Egyház régi, arrogáns és fölényeskedő ábrázata teljes mértékben elvesztette tekintélyét. Az egyház kényszerhelyzetbe került a világ új, politikai, társadalmi, kulturális és eszmei valóságaival szemben, és ez volt az igazi oka annak, hogy változásokat vezetett be, semmiképp sem a bibliai eszmék. Figyeljük meg, hogy csupán 50 évvel a második vatikáni zsinat előtt a vallásos intolerancia és a cenzúra még általános jelenség volt a Katolikus Egyházban. 1899-ben XIII. Leó pápa a „Testem benevolentiae nostrae” c. bullában elítélte a vallásszabadságot. Azután a történelem bosszút állt a sok igazságtalanságért, és 1948-ban az ENSZ kiadta „Az emberi jogok egyetemes nyilatkozatát”, amely drasztikusan elítélte a vallásos üldözést. Ebben a hangulatban a vatikáni egyház-állam arrogáns állásfoglalásai pusztán beteges fantáziának tűntek. Ezért volt szükség az arculatváltoztatásra. A második vatikáni zsinat elfogadta a „Dignitatis humanae” c. nyilatkozatot, amely elismerte a vallásszabadságot. Ez a nyilatkozat azonban nem az alapos bibliakutatás eredményének tudható be. Mindössze egy kényszerhelyzetből fakadó politikai manőver volt, ami az egyházat elfogadhatóvá tette a szabad és felvilágosult társadalom igényei számára.

II. János Pál pápa 2000 márciusában felvállalta az egyház vétkes múltját, és a nyilvánosság előtt bocsánatot kért. Ellenben ez a „bűnbánat” felületes és általános volt, hosszú évszázadokkal a bűntettek elkövetése után, anélkül hogy konkrétan megnevezte volna az áldozatokat vagy az emberiség ellen elkövetett merényleteket. A pápaság intézménye tehát a bocsánatkérést nem lelkiis-

mereti megfontolásból tette, hanem a társadalmi nyomás miatt. Ha konkrét helyzetekre kerül sor, teljesen másként nyilatkoznak a katolikus vezetők. Ratzinger kardinális például, a „La Sapienza” római egyetemen tartott beszéde alkalmával kijelentette, hogy a Galileo Galilei elleni bírósági eljárás „ésszerű és igazságos” volt. Ez az ellentmondásos megnyilvánulás a haszonleső politika bizonyítéka. Egyesült Államokban tett látogatása alkalmával Ferenc pápa többek között szentté avatta Junipero Serra ferences szerzetest, aki inkvizítori minőségében vallásos üldözéseket vezetett az amerikai kontinensen a nem katolikusok ellen. A valóság az, hogy az Inkvizíció intézményét a Katolikus Egyház sohasem szüntette be. Miután az 1870-es évek Itáliájában kivégezte utolsó áldozatait, az Inkvizíciónak X. Piusz pápa új nevet adott: „Hitani Kongregáció”. XVI. Benedek pápa 2000-ben, ennek az intézménynek a prefektusaként, kiállított egy dokumentumot, amely szerint, azok az egyházak, amelyek nem rendelkeznek az apostoli jogfolytonossággal (vagyis a protestánsok), nem nevezhetők egyházaknak „a szó igazi értelmében”.

Mi az, ami változatlan maradt?

Azok a változások, amelyek a Katolikus Egyházban történnek napjainkban, nem olyan lényegre törőek, mint amilyenek tűnnek. A valóságban azok a teológiai tartóoszlopok, amelyek a pápaságot meghatározzák, semmiben sem változtak: pápai primátus, az állam és az egyház bibliaellenes frige, az apostoli jogfolytonosság, a szentek kultusza, a halottak kultusza, a hagyományra épülő episztemológia, a pápai csalhatatlanság, stb. Az egyház új, barátságosabb és emberségesebb arculatot kapott, amely jobban megfelel a modern világ elvárásainak. Nem kell meglepődnünk, ha ezeknél nagyobb változásoknak leszünk szemtanúi a Katolikus Egyházban. Az egyház megértette: ha nem akar eltűnni a történelem színpadáról, alkalmazkodnia kell, és formai átalakulásokat kell eszközölnie az informálatlan közönség számára. Meggyőződésem, hogy ezek a változások sohasem fognak olyan méreteket ölteni, hogy azok az alapvető katolikus tanításokon módosítsanak, mert az egyház éppen ezeknek köszönheti a hatalmát.

A fenevad ábrázata megváltozott, az egész világ csodálatára, de a szíve a régi maradt, és sajnos ezt oly kevesen tudják. ■

Pálffy Miklós, a kolozsvári Maranatha Adventista Líceum káplánja

**CSALÓKA
LÁTSZAT
PÁLFFI
MIKLÓS**

**A VALÓSÁGBAN
AZOK A TEOLÓGIAI
TARTÓOSZLO-
POK, AMELYEK
A PÁPASÁGOT
MEGHATÁROZ-
ZÁK, SEMMIBEN
SEM VÁLTOZTAK.**

KORONAVÍRUS-VÁLSÁG

– A ROMÁNIAI ADVENTISTA UNIÓ ÁLTAL 2020. MÁRCIUS 11–19. KÖZÖTT KIADOTT DOKUMENTUMOK

KEDVES LELKIPÁSZTOR TÁRSAIM!

Nem hiszem, hogy bármelyikünk felkészült-e arra, hogy ne közvetlen kapcsolatok, látogatások, missziós tevékenységek, tanulmányozó csoportok, bizottságok, társadalmi munka és prédikálás által pásztorolja gyülekezetét.

Való igaz, hogy ezekben a napokban mindenki igyekezett felhasználni szolgálati eszközeit, viszont csak alkalmanként, és a már megszokott lelkipásztori tevékenységek kiegészítéseként.

Az idő rövidsége miatt most nem futja új dolgok tanulására, és a munka sem várhat, ezért meghívlak, hogy menet közben alkalmazkodjatok a lelkipásztori munka új feltételeihez. Az alábbiakban olyan tevékenységek listáját mutatom meg – a teljesség igénye nélkül –, amelyeket felhasználhattok ebben az időszakban:

– Az emberek különleges érdeklődést tanúsítanak a bibliai üzenet iránt, ezért itt az ideje, hogy hangsúlyozzunk a jelen időre szóló advent üzene-

tet, de tegyük ezt kiegyensúlyozottsággal, az élet megváltoztatására és az Úr Jézus várására buzdító felhívással.

– A lehető legsürgősebben szerezzétek be gyülekezeti tagjaitok telefonszámát, az idős vagy elszigetelten élő tagok hozzátartozóit is beleértve.

– Telefonon hívjatok fel minden gyülekezeti tagot egy rövid beszélgetés erejéig. Ilyenkor imádkozhattok vagy segélyakciókat szervezhetnek a rászorulókért.

– Az összes kommunikációs csatornát felhasználva rendszeresen küldjétek a tagoknak bibliai ígéreteket, a Prófétaság Lelkéből bátorító idézeteket, lelki és egészségügyi vonatkozású irodalomra utaló ajánlásokat.

– A rendelkezésre álló alternatív eszközök által – csoportos üzenetváltás, e-mail – tartsatok rendszeres kapcsolatot a gyülekezetek bizottságaival.

„LEGYETEK ERŐSEK ÉS BÁTRAK, NE FÉLJETEK, ÉS NE RETTEGJETEK TŐLÜK, MERT AZ ÚR, A TE ISTENED MAGA MEGY VELED; NEM MARAD EL TŐLED, SEM EL NEM HAGY TÉGED.”
(5MÓZ 31:6)

– Bizottsági ülések tarthatók Whatsapp- vagy Skype-videokonferencia segítségével is.

– Egyes esetekben ajánlatos a gyülekezeti bizottságok mellé kijelölni egy döntéshozó- és egy akciócsoportot a rászoruló tagok életében felmerülő válságos szituációk kezelése érdekében.

– Vonjátok be a munkába azokat az önkénteseket is, akik készek segíteni az egyedül élőknek. Meggyőződésem, hogy felelősségteljesen és komolyan betartva az óvintézkedéseket, személyesen jelen kellene lennetek a lehető legtöbb tevékenységben.

– Ahol lehetőség van rá, használjátok a diakóniát, hogy feladatokat osszon ki az akciócsoportoknak, ugyanakkor álljon készen arra az eshetőségre is, ha a jelenlegi helyzet elhúzódik vagy súlyosbodik.

– Ajánlom, hogy minden szombaton – beleértve a péntek estéket is – élő közvetítés által tartatok istentiszteletet a kerület tagjainak. Ha nem lehettek jelen, jelöljétek ki valakit az időszerű üzenet tolmácsolására.

– Kérlek, vegyetek részt azoknak a gyülekezeteknek az összejövetelein, ahol nyilvános gyülekezés van, és személyesen figyeljétek a higiéniai szabályok és az óvintézkedések tiszteletben tartására.

– Biztosítsátok a tagokat, hogy amint a helyzet javul, meg lesznek tartva az elmaradt úrvacsorai istentiszteletek.

– A lehető legrövidebb időn belül értesítsétek az egyházterület elnökét és titkárát, ha a tagok közül valakinél felmerül a koronavírusos fertőzés gyanúja, vagy akár az igazolt fertőzés, és azonnal értesítsétek a gyülekezet többi tagját is.

– Felelősségteljes információkat közöljétek. A lelkipásztorok nagyfokú bizalomnak örvendhetnek a tagok részéről, ezért tiszteletben fogják tartani a tanácsaitokat. Ennek következtében kérjük az Úrtól a bölcsesség és tisztánlátás lelkületét. Ne próbáljátok mások helyett dönteni, vagy olyan szakterületen tanácsokat osztani, amelyen nem rendelkeztek megfelelő szakképesítéssel.

– Közzereplőkként semmiféleképpen se terjesszék álhíreket, még a közösségi oldalakon sem!

– A temetéseket a hatályban levő törvények tiszteletben tartásával kell megtartani. Csak különleges esetekben, és csak az egyházterület vezetésével való egyeztetés után kérjétek meg gyülekezetvezetőket a temetések megtartására. Személyes jelenléteket különösen fontos. A minisztériumtól kapott legutóbbi értesítés szerint a szertartást szabad téren kötelező megtartani, és rövidnek kell

lennie. A jelenlevők tartsák be a biztonságos 1 méter távolságot egymás között, kerüljék a temető gyalog történő megközelítését, az odautazást pedig ne szakítsák meg más okok miatt.

– Arra kérlek, hogy lelkipásztori tevékenységetek terjedjen ki minden tagra. Nagyon fontos, például, hogy ne tévesszék szem elől a fiatalokat és a gyermekeket, és hitünk barátairól se feledkeztek meg!

– Különösen az idős korosztálynak van nagy szüksége a pásztori szolgálatra. Romániában az adventista tagok átlagéletkora 55 év, ami magasabb az országos 41 éves átlagéletkornál.

– Nyugalmat és derűlátást árasztatok magatok körül! Az egyház ennél sokkal nehezebb időket is átvészelt, sikerrel. Elővigyázatosan és bölcsen kell cselekednünk. Meghívlak, hogy éljük át újra a „Gyülekezet az otthonodban” tapasztalatait.

– A szükségben levő embertársainkért végzett szolgálatnak folytatódnia kell, sőt, a helyzet még nagyobb lehetőségeket kínál: egy korábban egyszerű gesztus a jelenlegi helyzetben hősies és áldozatkész cselekedetnek számíthat.

Őrizzük az egységet imában, odaszentelődésben és munkában. „Várjuk és figyeljük a nagy és félelmetes jelenetet, amely befejezi e föld történelmét. Ám ne csupán várakozunk, hanem ennek az ünnepélyes eseménynek a tudatában dolgozunk éberén. Istennek élő egyháza várakozik, figyel és dolgozik. Senki sem semleges. Mindannyiunknak Krisztust kell képviselnünk tevékenyen, komolyan munkálkodva veszendő lelkek megmentésén. Vajon a gyülekezet immár karba teszi-e kezét?” (Ellen G. White, *Bizonyágtételek a prédikátoroknak*, 163. o.)

„A menny angyalait bízták meg, hogy egyesítsék erejüket Isten földi hírnökeivel. A lelkészeknek elő kell mozdítaniuk és ápolniuk a rendíthetetlen hitet és reményt, amint azt Krisztus tette. Isten előtt alázatosaknak és esdeklőknek kell maradniuk szívükben.” (Ellen G. White, *Bizonyágtételek*, 7. köt., 34. o.)

„Legyetek erősek és bátrak, ne féljétek, és ne rettegjétek tőlük, mert az Úr, a te Istened maga megy veled; nem marad el tőled, sem el nem hagy téged” (5Móz 31:6). ■

A Romániai Unió bizottságának nevében sok áldást kívánok,
Aurel Neațu lelkipásztor, Bukarest, 2020. március 14.

**VIGYÁZZATOK ÉS
DOLGOZZATOK!**
**AUREL
NEAȚU**

**„VÁRJUK ÉS FIGYELJÜK
A NAGY ÉS FÉLELMES
JELENETET, AMELY
BEFEJEZI E FÖLD TÖRTÉ-
NELMÉT. ÁM NE CSUPÁN
VÁRAKOZZUNK, HANEM
ENNEK AZ ÜNNEPÉLYES
ESEMÉNYNEK
A TUDATÁBAN DOL-
GOZZUNK ÉBEREN.”**

KÖZLEMÉNY A ROMÁNIAI HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZ TESTVÉRI KÖZÖSSÉGE SZÁMÁRA A COVID-19 KORONAVÍRUS OKOZTA JÁRVÁNYRA VONATKOZÓAN

Körülbelül két héttel az első romániai igazolt koronavírus-fertőzött azonosítása után országunk nagy kihívás előtt áll: a vírus elterjedése és a pandémia kibontakozása a veszély. Ilyen körülmények között is újra kijelentjük rendíthetetlen hitünket Istenben, aki „*oltalmunk és erősségünk, igen bizonyos segítség a nyomorúságban!*” (Zsoltár 46:2).

A kialakult helyzetre és a romániai hatóságok által hozott rendeletekre reagálva a Romániai Hetednap Adventista Egyház vezetősége kijelenti:

1. Mindenkit megkérünk, hogy tartsa tiszteletben a romániai (helyi és központi) hatóságok által kiadott rendeleteket!

2. Ideiglenesen felfüggesztjük azokat az istentiszteleti szertartásokat, amelyeken a résztvevők száma meghaladná a száz főt (a 2020. március 11-i rendelkezés értelmében). Megjegyezzük, hogy a helyi közigazgatási szervek saját hatáskörben mindenféle nyilvános gyülekezést felfüggeszthetnek, vannak már megyei igazgatósági és polgármesteri rendelkezések ebben az értelemben Romániában.

3. Kövessük állandó figyelemmel a hatóságok közérdekű bejelentéseit!

4. A Különleges Sürgősségi Helyzetek Országos Tanácsa által felállított, a nyilvános gyülekezésekre vonatkozó követelményeket* figyelembe véve, kérünk, felelősségteljesen elemezzék az istentiszteletek ideiglenes felfüggesztésének lehetőségét még azoknak a gyülekezeteknek az esetében is, amelyeknek jelenleg kevesebb, mint száz a taglétszámuk.

Alkalmunk van szereteteink körében, családban, kis csoportokban imádni Istent, kérvén közbeavatkozását a világban és immár országunkban is kialakult hely-

zet megoldására. E jelen helyzetben (és nem csak) jobban elmélyülhetünk annak kutatásában, amit a Biblia és a Prófétaság Lelke mond e jelen időkről, és többet imádkozhatunk együtt a családjainkkal és támogathatjuk a szükségben levőket. Ezúton felhívást intézünk a Romániai Hetednap Adventista Egyház tagságához, hogy 2020. március 14-én böjtnapot tartson.

Az Adventista Médiaközpont két csatornáján – a Speranța (Reménység) Tévé és a Vocea Speranței (Reménység hangja) Rádió – keresztül lelki támogató műsorokat közvetít, hogy ezzel is pótolja a közösségi istentiszteleti programokat.

Ezúton megkérjük a fertőzöttségnek kitett országokból hazatérő személyeket, tartsák tiszteletben az elszigetelésre, karanténra vonatkozó hatósági utasításokat, hozzátartozóikat pedig arra kérjük, kerüljék a nyilvános gyülekezéseket, beleértve az egyházi találkozókat is.

A Romániai Hetednap Adventista Egyház bízik abban, hogy a romániai hatóságok, Isten segítségével, mindvégig a helyzet magaslatán állnak majd. E megelőző és ellenőrző intézkedések célja több biztonságot és védelmet nyújtani az Adventista Egyház tagjai számára.

Tudatában vagyunk annak, hogy nehéz időszakot élünk át, és szilárdan állunk lelki értékeink alapjain, amelyek mindig vezéreltek bennünket. Tudatában vagyunk annak, hogy egyre nagyobb szükségünk van Isten állandó támogatására.

Imádkozunk Istenhez a fertőzött személyekért és a helyzet megoldásáért, világszinten! Imáinkban kérjük az Urat, adjon bölcsességet az orvosoknak és a válság kezelésében részt vevő intézmények vezetőinek. Tanúsítsunk szeretetet és együttérzést a szenvedők iránt!

Hisszük, hogy Istennek terve van, amit követ és szent akarata szerint teljesít. Betartja a Zsoltárok 91:5–6 verseiben tett ígéretét: „*Nem félhetsz az éjszakai ijesztéstől, a repülő nyíltól nappal, a dögvéztől, amely a homályban jár, a döghaláltól, amely délben pusztít.*”

Ha időközben az e közleményben foglaltakat felülírják az újabb hatósági rendelkezések, mindenkit megkérünk, hogy az újonnan érvényes rendelkezések szerint járjon el. Az események alakulásának függvényében, további pontosításokkal jelentkezünk. ■

* <https://www.adventist.ro/index/wp-content/uploads/2020/03/Recomandari-conduita-responsabila.pdf>

IMÁBAN EGYESÜLVE!

KÖNYÖRGÉS ROMÁNIÁÉRT – 2020. MÁRCIUS 14., SZOMBAT: IMA- ÉS BÖJT NAP

A jelenlegi nehéz időszakot Istennel és hittestvéreinkkel együtt fogjuk átvészelni. S még ha a világjárványra való tekintettel nem is mehetünk imaházba, szeretnénk együtt imádkozni azért, hogy Isten vessen korlátot a gonosz terjedésének, és vigye véghez terveit.

Közös imádkozásra hívunk meg a mai szombatkezdési naplementére, és hasonlóképpen imádkozunk együtt szombatzáráskor is.

Ezt követően pedig minden este a 20:00 és 21:00 óra közötti időszakra hívjuk meg az adventista családokat odaszentelődésre, imádatra és tanulmányozásra, könyörgésre Isten irgalmáért. Imádkozunk kis csoportokban, szeretteinkkel vagy akár egymagunkban, személyes szobánkba félrevonultan.

Az alábbi imacélokot javasoljuk:

– imádkozunk a döntéshozó, a világjárvány kezelésére rendelt személyekért;

– a szükségállapotot kezelő bizottság tagjaiért, valamint az általuk meghozott intézkedésekért;

– a betegápolásban foglalkoztatott egészségügyi dolgozókért, és azért, hogy találjanak megfelelő megoldást a kialakult helyzetre;

– a nehéz és hátrányos helyzetbe került személyekért;

– az advent hitközösségeikért bárhol a világon, de főleg a járvány sújtotta országokban.

Adjon a jó Isten bölcsességet és kiegyensúlyozott lelkületet a válság leküzdésére, a Szentlélek pedig ihlessen a legjobb megoldásokra bennünket mind személyes, mind pedig családi szinten.

Áldja meg az Úr az Ő népét, hogy teljesülhessen az ígret: „Megtérve és megnyugodva megmaradhattatok volna; csöndességben és reménységben erősségtel lett volna” (Ésa 30:15).

Amennyiben azonosítottatok más imacélokot is, közöljétek velünk is hozzászólásokban.

Az Úr legyen velünk! ■

Megjelent a Romániai Hetednap Adventista Egyház honlapján:
<https://www.adventist.ro/index/uniti-in-rugaciune/>

TANÁCSOK A HETEDNAPI ADVENTISTA EGYHÁZ TAGJAINAK A COVID-19 VILÁGJÁRVÁNYRA VONATKOZÓAN

A világ jelenlegi állapota szerint egy új fenyegetéssel kell szembenéznünk. Bár a modern hívó nem tűnik lelki- és érzelmileg felkészültnek, hogy szembenézzen a Biblia által megjövendölt „döghalálok” idejével, a kereszténységnek évezredek tapasztalata van a járványok elleni küzdelemben. Itt az ideje, hogy az Adventista Egyház segítsen a COVID-19 okozta válság kezelésében.

Az egészséges életmódot hangsúlyozó értékeink és azon bizalom alapján, hogy Isten irányítja a történelem eseményeit, szeretnénk az emberek figyelmét Isten felé fordítani, aki „nem a félelemnek lelkét adta nekünk... hanem az erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét.” (2Timóteus 1:7).

Az új koronavírus által okozott világjárvány és a romániai szükségállapot kihirdetése után a Hetednap Adventista Egyház arra kéri híveit, hogy:

– Tartsák be az új koronavírus terjedésének megakadályozása érdekében kiadott, Románia területén általánosan érvényes intézkedéseket, különösen a zárt terekben végzett vallási, oktatási és kulturális tevékenységek felfüggesztésére vonatkozó rendeleteket! Szüntessék be az isten-

tiszteleteket és vallási összejöveteleket az egyház imatermeiben!

– Tartsanak tiszteletben minden olyan esemény megszervezésére és lebonyolítására vonatkozó tilalmat, amelyen több mint 100 személy vesz részt nyílt tereken, például temetési szertartásokon. A temetkezési szertartásoknak rövideknek kell lenniük, és a szabadban kell megtörténniük, az összegyűlt embercsoportot szétszórtan kell elhelyezni, figyelembe véve a résztvevők közötti legalább egy méteres biztonsági távolságot, kerüljék a temetőbe való gyalogos eljutást, kerüljék a megállást és az egyéb szolgálatok elvégzését az út során!

– Alkalmazzák azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják a legalább egy méteres távolságot a nyílt tereken tervezett és tartott rendezvények résztvevői között, a legfeljebb 100 személy részvételével zajló eseményeken.

** <https://www.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2020/03/Ordonan%C8%9Ba-militar%C4%83-nr.-1-2020-m%C4%83suri-de-pri-maurgan%C8%9B%C4%83-Decret.pdf>

A jelenlegi helyzet különleges összefüggésében megértjük, hogy e rendeletek kellemetlenségeket okoznak. A törvény szerint a fenti intézkedések március 18-án lépnek hatályba 30 napos időtartamra, a határozat meghosszabbításának lehetőségével. Ezért a válság idején felszólítunk minden adventista hívőt, hogy tanúsítson nyugalmat, felelős viselkedést, józanságot és szolidaritást. Polgároként azt akarjuk, hogy a megoldás részeként tekintsenek ráink, nem pedig a probléma részeként. Legyen bennünk a segítőkészség lelke, és imádkozunk forrón, abban a hitben, hogy Isten beavatkozik, és a Zsoltárok 107:6 versében leírt tapasztalat megismétlődik: „De az Úrhoz kiáltottak szorultságukban, és megmentette őket nyomorúságukból.”

Arra kérjük önöket, hogy az előttünk álló bizonytalanságot a lelki és társadalmi részvétel lehetőségeivé alakítsák át. Feltétel nélkül segítsünk a rászorulókon, gondoskodva az egészségünkről és szeretteinkről, szeressük embertársainkat, mint önmagunkat. Támogassuk a közösségeinkhez, családjainkhoz tartozó időseket és a kiszolgáltatottakat azáltal, hogy felajánljuk a keresztény jóság és szolgálat apró gesztusainak elvégzését. Az egyház tagjaival és szeretteinkkel telefonon, közösségi hálózatokon és más korszerű eszközök segítségével tartsuk, ápoljuk a kapcsolatot.

Kérjük önöket, értesítsék a lelkészeket a fertőzött egyháztagok eseteiről annak érdekében, hogy erkölcsi-lelki támogatást kapjanak, de szigorúan tartsák be az elszigetelési és biztonsági intézkedéseket. Kérjük az érintett területekről érkező hívőket és családokat, hogy tartsák be a hatóságok által bevezetett korlátozó intézkedéseket, tanúsítsanak őszinteséget, felelősséget és gondoskodást azokkal szemben, akiket a fertőzés veszélyének tesznek ki.

Az utóbbi időben a lelkészeknek írásban küldtünk javaslatokat a lelkesi szolgálat kontextualizálására. Az új koronavírus okozta járvány hatására az ügyosztályok és a gyülekezeti vezetők kreativitására támaszkodunk, akik a Szentlélek ihletésére önkéntes tevékenységeken fognak résztvenni, fokozott figyelmet szentelve saját egészségük megőrzésére is. Az egyházterületeknek pénzügyi alapot biztosítunk a legszükségsebb társadalmi beavatkozások kivitelezésére. A válság végeztével tájékoztatni fogunk az istentiszteletek és szertartások jövőbeni megszervezéséről.

„Van Isten az égben” (Dániel 2:28) és azt javasoljuk, hogy a következő szombatok mindegyikét, a válság végéig, szenteljék imának és böjtnak, hogy Isten meggyógyítsa az országot, és megszüntesse ezt a járványt. Ézsaiás 26:20 buzdítása szerint („Menj be népem, menj be szobáidba, és zárd be ajtóidat utánad, és rejsd el magad rövid szempillantásig, míg elmúlik a bús harag!”) azt javasoljuk, hogy a romániai Adventista Egyház minden tagja imában könyörögjön és járjon közben:

- a világjárvány kezelésére kijelölt hatóságokért és a meghozott intézkedések hatékonyságáért;
- a betegek kezelésében és a megoldások keresésében részt vevő egészségügyi szakemberekért;

- az érintett és sérülékeny személyekért;
- a világ minden táján élő adventistákért, különösen az érintett országokban élőkért, akik hasonló intézkedésekkel szembesülnek;
- bölcsességért és józanságért a válság leküzdéséhez;
- a Szentlélektől jövő útmutatásért, ami az egyéni és családi helyzetek legmegfelelőbb megoldását illeti.

Emlékeztetünk arra, hogy az Adventista Médiaközpont, mint a kommunikáció és a misszió élvonalában álló közérdekű intézmény, ebben az időszakban minden szombaton különleges programokat fog biztosítani. Imádságban támogassuk a Speranța (Reménység) Tv és a Reménység Hangja rádió munkatársainak erőfeszítéseit, kérve Isten védelmét és áldását az egész személyzetre.

Egyházterületi szinten megtekinthetjük az interneten istentiszteleteket közvetítő adventista gyülekezetek listáját, valamint a sugárzott felvételek archívumát.

Ebben az időszakban arra kérjük önöket, hogy élvezék a szeretteikkel együtt töltött időt a családban, és ha lehet, mellőzzék az állandó odafigyelést mindarra, ami most a világunkban történik.

Az új koronavírus által okozott globális válság a fő – ha nem az egyetlen – téma ebben az időszakban az összes hírcsatornán. Gyakran az információk ellentmondásosak, vagy ami még rosszabb, néhányuk hamis vagy természeténél fogva pánikot keltő. Az információhullámnak való folyamatos kitettség zavaró lehet, és aggodalmaskodást szülhet, ahogyan azt az Egészségügyi Világszervezet is kijelenti. Ily módon a megfelelő tájékozódásra és tájékoztatásra hívjuk fel az újságírókat, minden egyháztagot és azokat, akik az Adventista Egyházban a véleményalkotó szerepét töltik be.

A legjobb megoldás az információszerzés tekintetében az, ha a hivatalos forrásokra szorítkozunk (mint például a román hatóságok által kiadott közleményekre), és csak bizonyos időpontokban, például reggel és este tájékozódunk a járvány alakulásáról, nem egész nap, az Egészségügyi Világszervezet ajánlásai szerint.

Amikor a helyzet ezt megkívánja, az Adventista Egyház vezetősége további információkkal fog jelentkezni. A jelenlegi válság ismét bizonyítja, hogy világunk mulandó, és figyelmünket az emberi képességeken túlmutató segítségre és megoldásokra fordítja. Hűek maradunk 1Thesszalonika 1:9–10 üzenetéhez: „[...] az élő és igaz Istennek szolgáljatok, és várjátok az Ő Fiát az égből, akit feltámasztott a halálból, a Jézust, aki megszabadít minket amaz eljövendő haragtól.”

Végezetül azt kívánjuk, hogy „kegyelem, irgalom, béke legyen veletek az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól, az Atya Fiától igazsággal és szeretettel.” (2János 1:3) ■

SZEMÉLYES ÉS KÖZÖSSÉGI HIGIÉNIAI SZABÁLYOK A KORONAVÍRUSOS ÉS A VÍRUSOS LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSEK MEGELŐZÉSE ÉRDEKÉBEN

ASARS-CoV-2 koronavírus, nevezetesen a COVID-19 okozta légúti fertőzés 2019. decemberében jelent meg a kínai Wuhanban, és az Egészségügyi Világszervezet adatai alapján február 27-ig 44 országot érintett, beleértve az Egyesült Államokat és Romániát.¹ A fertőzés terjedését mutató szám adatok óráról órára változnak. Amióta elkezdtem írni ezt a cikket (2020. 02. 28-án hajnali 5 órakor) az érintett országok száma már elérte a 48-at. A jelentések 81 000 megbetegedésről és 3 000 halálesetről számolnak be.² Az alábbiakban vázoljuk, hogy mi is a helyzet, és hogy mit tehetünk a megelőzés érdekében:

1. A fertőzésre hajlamos személyek SAJÁT ÉRDEKÜKBEN KERÜLJÉK A TÖMEGBEN VALÓ TARTÓZKODÁST: áruházakat, közszállítási járműveket, előadó- vagy imatermeket, orvosi rendelők várótermeit, stb. (a légúton történő megfertőzés kockázatának csökkentése végett)!

Magas kockázati kategóriába tartozó személyek:

– Terhes nők. Egyes kínai jelentések beszámolnak a vírus függőleges terjedéséről (anyáról a magzatra), egyelőre azonban úgy vélik, hogy a vírus nem a placentán vagy az anyatejen keresztül, hanem a levegőben terjed.³ Habár eddig sokkal kevesebb születéskor kialakuló szövődményt vagy az édesanyákra nézve káros hatást jegyeztek a szintén a koronavírusok családjához tartozó SARS-CoV-1 vírushoz viszonyítva, még mindig túl kevés tanulmányozott eset van ahhoz, hogy végleges következtetéseket vonhassunk le.⁴

– Két évnél fiatalabb gyerekek. Habár az ő esetükben nem alakult ki súlyos betegség, a gyerekek mégis lehetnek vírushordozók. Kínában az összes megbetegedés nagyjából 1%-át teszik ki a 9 év alatti gyermekek, a 9–19 éves korosztály pedig 1,2%-ot. És egyetlen gyerek sem vesztette életét a betegség következtében.⁵

– Időskori immunitáshiányban szenvedő személyek (65 év fölötti, csökkent immunitással rendelkezők). Az ENSZ „A világ népességének öre-

gedése 2019-ben” című tanulmánya szerint idős korúaknak tekinthetők a 65 év fölötti személyek.⁶ Ezenfelül egy influenzás szezonban az elhalálozások 90%-a általában a 65 év fölötti réteg soraiból kerül ki.⁷

– Az alacsony testtömegindexszel rendelkező személyek (18,5 kg/m² alatt) hajlamosabbak a csonttörésekre, ami védtelenebbé teszi őket a fertőzésekkel szemben.

– Krónikus betegek: diabétesz, szívelégtelenség, iszkémiás szívbetegségek, szívbili-lyentű protézissel rendelkezők, magas vérnyomás, agyvérzés, krónikus légúti megbetegedések (BPOC, asztma), vese elégtelenség, rák, krónikus tüdőbetegségek, degeneratív neurológiai rendellenességek, krónikus pszichikai betegségek, HIV-fertőzöttek, stb.

– Sztteroid alapú kortizon/gyulladás-csökkentő kezelések, citosztatikus vagy más immunosuppresszív kezelés alatt álló személyek (szervátültetés, gyomorgyulladásos betegségek, reumatoid poliarthritisz vagy más kollagén betegségek).

2. A légúti betegségek tüneteivel rendelkező személyek a TÖBBIEK ÉRDEKÉBEN KERÜLJÉK A NAGY TÖMEGBEN VALÓ TARTÓZKODÁST!

Általános tünetek: az esetek 90%-ában láz (idős személyeknél elmaradhat, ehelyett csökken az értelmi képesség vagy az általános funkciók működőképessége), hidegrázás, verejték, az esetek 70%-ában száraz köhögés⁸ (habár Kínában 62 vizsgált beteg 56%-ánál váladékos köhögést is kimutattak – írja a British Medical Journal⁹), légzési nehézségek, izomfájdalmak, nyaki fájdalmak, fáradtságérzet, fejfájás.

A légzési zavarok, illetve a láz a vírussal való kontaktustól 2–14 napra jelenhetnek meg, de olyan esetekről is beszámoltak, ahol 19, 24 vagy akár 27 nap után jelentkeztek a tünetek.¹⁰ Ennek

**MEGELŐZŐ
MÓDSZEREK
CONSTANTIN
DINU**

**AZ ÖNKÉNTES
ELSZIGETELŐDÉS,
AZ ALAPOS HIGIÉNIA,
AZ EGÉSZSÉGES ÉLET-
STÍLUS, A VÉDEKEZÉSI
MECHANIZMUSOKAT
SERKETŐ VITAMINOK
ÉS ÁSVÁNYI ANYAGOK
BEVITELE, VALAMINT
A HIT ISTEN JÓSA-
GÁBAN ÉS IRGAL-
MÁBAN, MIND-MIND
A TÚLÉLÉS ESZKÖZEI
LEHETNEK MÉG OLYAN
VÁLSÁGOS IDŐSZA-
KOKBAN IS, MINT
A COVID-19 VÍRUS-
FERTŐZÉS OKOZTA
JÁRVÁNY.**

AJÁNLOTT, HOGY A FERTŐZÖTT SZEMÉLY NE SZEDJEN ANTIBIOTIKUMOT, GYULLADÁSCSÖKKENTŐT, SZTEROIDOKAT (KORTIZONOKAT), VAGY ANTIVIRÁLIS SZEREKET.

következményeként a lappangási idő meghaladhatja a 14 napot. Valószínűleg a karantént is 27 napra hosszabbítják.

Eleinte úgy vélték, hogy a vírus csak **légi úton** terjed a köhögés, a tüsszentés vagy a beszéd által levegőbe kerülő cseppfertőzéssel 2 méternél kisebb távolságból, és a fertőzés akkor valósul meg, amikor a váladékcseppek közvetlenül valakinek az arcára kerülnek, vagy a megfertőződött kezével valaki megérinti a szemét, orrát vagy a száját. Német kutatók szerint a vírus 2 órától akár 9 napon át is életben maradhat fémes felületen, üvegen vagy műanyagon, viszont alkohollal vagy oxigénes vízzel ezeket a felületeket kevesebb mint 1 perc alatt fertőtleníthetjük.¹¹

Orvosi maszk (négyzögű, nem légmentesen záró maszk, ami viszont eltakarja a száját és az orrot). CSAK abban lehet hasznos a már fertőzött személy számára, hogy megakadályozza a vírust tartalmazó váladék levegőbe kerülését. Egészséges személyek esetében a maszk viselése elsősorban azért fontos, hogy megelőzze a száj vagy az orr érintését, emellett azonban ugyanolyan veszélyes a szem érintése is. Másodlagosan pedig (mivel ezek a maszkok nem zárnak légmentesen) megszűri a belélegzett levegőt az esetlegesen megfertőződött váladékcseppektől. Ezek a sebészi maszkok arra valóak, hogy a munkahelyen, a közszállítási járműveken és bárhol viseljük őket, ahol elkerülhetetlen a kevesebb, mint 2 méteres távolságtartás az embertársainktól.

Az N95-típusú ovális, **légmentesen záró maszk**, amint a megnevezésből is kitűnik, 95%-ban ki-

szűri a 0,3 mikron méretű részecskéket, baktériumokat, vírusokat. Ezáltal másoknak is védelmet nyújt, ugyanakkor a belélegzett levegő megszűrésével megvédi viselőjét a légúton terjedő fertőzésektől.¹² Noha védelmet jelent a közelben tartózkodó személyek számára is, ezt a fajta maszkot kizárólag az egészségügyi személyzet viseli, nem áll a nagyközönség rendelkezésére. Akár a kilélegzést elősegítő szeleppel, akár anélkül, az N95-ös maszk védelmet nyújt viselőjének. Viszont a szelepes változat nem teszi lehetővé a teljesen steril lélegzést, amilyen például sebészeti vagy speciális beavatkozásoknál szükséges.¹³

A jelenlegi megfigyelések szerint a COVID-19 vírus **széklet által is terjed** (mint az A-hepatitisz vírus). RNS-vírust mutattak ki a fertőzött betegek székletében.¹⁴ A vírus ezen úton való terjedése eddig még csak feltételezés, viszont úgy vélik, hogy a betegség kezdeti szakaszában (1. nap) a fertőzött személy légi úton terjeszti a vírust (a szájüregi minták 80%-ában), később pedig (5. nap) ez a fajta terjedés már kevésbé erőteljes, viszont a vírus az esetek 75%-ában kimutatható a székletből.¹⁵

Nem valószínű, hogy a vírus aeroszol részecskék által is terjed, mint például a kanyaróvírus esetében¹⁶ (ez utóbbinál a kilélegzett folyadékcseppekből a víz rövid idő alatt elpárolog, s így megmarad az úgynevezett védelmi géllel körbevett vírus, ami a levegőben nagyobb távolságra is eljuthat). Mivel az aeroszol részecskékkel ellentétben a légúti cseppek nem jutnak nagy távolságra, az orvosok 2 méterben határozták meg a biztonsági távolságot.

Ajánlott, hogy a **fertőzött személy ne szedjen antibiotikumot, gyulladáscsökkentőt, szteroidokat (kortizonokat), vagy antivirális szereket** (a Remdesivir például még tesztelési fázisban levő készítmény), viszont ígéretesnek bizonyultak a meggyógyult személyek esetében alkalmazott személyre szabott immunglobulinos kezelésesek.¹⁷

A megbetegedések 80,9%-a **közepes lefolyású** (enyhe tünetekkel). Ezek az esetek **valós veszélyt** jelentenek, mivel az érintett személy szokásos mindennapjait élheti anélkül, hogy elszigetelné magát az otthonában, így elősegíti a fertőzés terjedését.¹⁸ Az esetek 13,8%-a súlyos (tüdőgyulladás, légzéscsökkentés), 4,7%-a pedig kritikus (légzési elégtelenség, septicus sokk, szervi elégtelenségek). A betegség közel 2–3%-ban okoz halált,¹⁹ ami nem jelent a közönséges influenzás megbetegedéseknél nagyobb kockázatot.

Annak ellenére, hogy ismerjük a vírus terjedésének módjait, bizonyos közösségekben előfordult már, hogy nem volt kimutatható a fertőzés eredete (a beteg nem járt fertőzött területen, vagy nem volt kapcsolata fertőzöttekkel). Ez a „**közösségi terjedés**”. Ilyet jegyeztek az Egyesült Államokban (Kalifornia), Japánban,²⁰ Németországban (ahol kritikus a helyzet, mivel sok esetben nem találják a fertőzés forrását).²¹ Az ilyes fajta vírusterjedés a legnehezebben ellenőrizhető, mivel megkerüli az összes megszokott fertőzési útvonalat, és alattomos terjedésre utal. Japánban ezért zárták be már március elején az iskolákat, Iránban beszüntették a pénteki közös imádkozást, Száúd-Arábiában pedig betiltották a zarándoklást Mekkába és Medinába.²²

3. A személyes ellenálló képesség megerősítése legyen a legfontosabb. Az Institute of Medicine of America (IOM) még 2014-ben beismerte, hogy egy statisztikai tévedés folytán csupán 600 NE D-vitamin/nap bevitelét ajánlotta hideg időszakban a 37. szélességi fok fölött élő országok lakóinak (71 év fölöttieknek 800 egységet) ahhoz, hogy biztonságos keretek között (20 ng/ml vagy 50 nmol/L) maradjon a D-vitamin szint (25-OH-D), és a lakosság 97%-a számára védelmet nyújtson angolkór ellen. Ennek következtében az ajánlást 8 895 NE/nap-ra módosította.²³ Ezért tehát javasoljuk az októbertől áprilisig tartó időszakban minden felnőtt számára a napi 6 000–10 000 egységnyi D-vitamin bevitelt, természetesen a testsúly, valamint az alábbi részletes leírás függvényében. Nyáron nincs szükség D-vitamin bevételre, vagy lehet, hogy egyeseknek a javasolt adag

csupán felét kell bevinniük, amennyiben 10 és 15 óra között – ha keveset is – de a szabadban tartózkodnak (ugyanis az UVB sugárzás stimulálja a bőr D-vitamin kiválasztását). Javasoljuk, hogy az égések elkerülése végett csak fokozatosan, kis „adagokban” napozzanak, és csak akkor, ha nem szenvednek olyan betegségekben, amelyek esetében ellenjavallott a napozás (magas vérnyomás, festékes anyajegyek, stb.).

Ha a vérben a D-vitamin (25-OH-D) optimális szintjének a 40–100 ng/ml mennyiséget tekintjük, akkor javasolt a szint középarányosára törekedni, viszont a fokozott immunitást igénylő kritikus időszakban igyekezzünk elérni a felső értékhatárt. A D-vitamin toxicitása nem áll fenn 150 ng/ml szint alatt.²⁴ Ellenjavallott a D-vitamin bevitelle szarkoidózisok, túlságosan magas (toxicitás határán álló) foszfor-, kalcium- és D-vitamin mennyiség esetében, továbbá obliteratív verőér szűkület, vesekő, vagy veseelégtelenséget okozó betegségek esetében.²⁵

Egyes szerzők szerint a D-vitamint az év említett időszakában az alábbi képlet alapján kell pótolni: a kívánt optimális szintből ki kell vonni a vér D-vitamin szintjét (25-OH-D), majd meg kell szorozni 100-zal. Például: ha a cél 80 ng/ml, és a vér D-vitamin szintje 20 ng/ml, a 80-ból ki kell vonni a 20-at, majd meg kell szorozni 100-zal, ami 6 000 NE/nap mennyiséget eredményez.²⁶ Amennyiben a vérben a szint alacsonyabb 20 ng/ml-nél, az optimális szint felső határának (40–100 ng/ml) eléréséhez napi 8 000 egységre van szükség.

A D-vitamin Tanács influenza esetére a betegség első tüneteinek észlelésekor 50 000 egységnyi D-vitamint javasol. Dr. John Cannel, a D-vitamin Tanács alapítója 3 napos időszakra javasolja ezt a nagy mennyiséget, ami egyáltalán nem jelent veszélyt egy 75 kilogrammos felnőtt személyre nézve, természetesen, ha nincs olyan betegsége, amely esetében ellenjavallt a D-vitamin bevitelle. Gyermekeknek ez a „döngölő” adag testsúlyuk arányában javallott (például egy 15 kg-os gyerek a 75 kg-os felnőtt adagjának egyötödét, vagyis napi 10 000 egységnyi kapjon három napon át).²⁷ Aki ebben a hideg időszakban még nem vett D-vitamint, elkezdheti néhány napon át tartó napi 50 000 egységgel, majd a fenti képlet, valamint a testsúly alapján folytathatja egy 6 000–10 000 NE/napi szinttartó adagolással.²⁸ A D-vitamin bevitelle mellett szükség van a K2-vitamin és a magnézium pótlására is ahhoz, hogy a vérben megfelelő szintet érjen el a D-vitamin koncentráció.²⁹

AZ IMMUNRENDSZER MEGERŐSÍTÉSE ABSZOLÚT PRIORITÁS. JAVASOLJUK AZ OKTÓBERTŐL ÁPRILISIG TARTÓ IDŐSZAKBAN MINDEN FELNŐTT SZÁMÁRA A NAPI 6 000–10 000 EGYSÉGNYI D-VITAMIN BEVITELT.

Alkalmazási módszerek: Vigantol 500 NE/csepp – 12 cseppet 6000 NE, 16 cseppet 8000 NE, vagy 20 cseppet 10000 NE esetén. A napi 50000 egység eléréséhez 100 cseppre van szükség (lehetőleg 2 szakaszban). Kanálba vagy kenyérré csepegtetve vehető be, lehetőleg zsírt (dióféléket, avokádót, olivabogyót, tojást, magvakat, joghurtot, stb.) tartalmazó étkezés után. Kapható 5000 NE egységnyi kapszulában is. Alacsonyabb testsúlyú személyek páros napokon bevehetnek 2 kapszulát, páratlan napokon pedig egyet, s ezzel elérik az átlagos 7500 NE/ napi bevittet.

A fentiek alapján, koronavírusos fertőzés esetén is ugyanez a megelőző/gyógyító D-vitaminos kezelés alkalmazható. Mivel a vírus nemrég jelent meg, a kezelés hatására vonatkozóan még nem áll rendelkezésünkre viszonyítási alapul szolgáló tanulmány.

Jelen helyzetben **más módja is van az immunerősítésnek.** Például:

- C-vitamin (citrusfélék, som, erdei gyümölcsök);
- cinkbevitel – nők esetében 8 mg/nap, férfiak esetében 11 mg/nap.³⁰ Felnőtt személy influenzás vagy más vírusos megbetegedése esetén az első tünetek megjelenése utáni 24–48 órában, napközben 1–2 óránként 4 milligramm javallott a tünetek megszűnéséig, de nem több, mint 40 mg/nap³¹, és 14 napnál nem hosszabb ideig³² (ez a mennyiség megtalálható a húsból, halból és tejtermékekben, de a hüvelyesekben, főleg a lencsében és csicseriborsóban, diófélékben, tojásban, integrál gabonafélékben és a közönséges vagy édes burgonyában is).³³

- kurkuma (indiai sáfrány);
- B₆-vitamin (mélyvízi, óceáni halak – tonhal és lazac; zöldségfélék, csicseriborsó);
- E-vitamin (diófélék, magvak és spenót)³⁴;
- vas, de csak vashiányos állapotban.³⁵

Következésképpen: az önkéntes elszigetelődés, az alapos kézmosás, az alkohollal vagy fertőtlenítőszerrel tisztított felületek, az egyszerű, zömmel növényi alapú, gyümölcsökben, zöldségekben, magvakban és diófélékben gazdag étrend, a veleszületett vagy szerzett védekezési mechanizmusokat serkentő vitaminok és ásványi anyagok bevitele, a megfelelő vízfogyasztás, az elegendő pihenés, a mozgás, valamint a hit Isten jóságában és irgalmában, mind-mind a túlélés eszközei lehetnek még olyan válságos időszakokban is, mint a COVID-19 vírusfertőzés okozta járvány. ■

Dr. Constantin Dinu, igazgató, Egészségügyi Osztály, Romániai Unió

1. <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---27-february-2020>
2. <https://www.nytimes.com/2020/02/27/world/coronavirus-news.html>
3. [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)30360-3/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)30360-3/fulltext)
4. <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736%2820%2930365-2>
5. <https://www.statnews.com/2020/02/27/coronavirus-kids-what-role-transmission/>
6. <https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WorldPopulationAgeing2019-Highlights.pdf>
7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4707740/>
8. <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---27-february-2020>
9. <https://www.bmj.com/content/368/bmj.m606.short>
10. <https://www.worldometers.info/coronavirus/coronavirus-incubation-period/>
11. [https://www.journalofhospitalinfection.com/article/S0195-6701\(20\)30046-3/fulltext](https://www.journalofhospitalinfection.com/article/S0195-6701(20)30046-3/fulltext)
12. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/respirator-use-faq.html>
13. Uo.
14. <https://www.the-scientist.com/news-opinion/how-covid-19-is-spread-67143>
15. <http://www.cidrap.umn.edu/news-perspective/2020/02/studies-show-covid-19-virus-likely-has-multiple-infection-routes>
16. <https://www.the-scientist.com/news-opinion/how-covid-19-is-spread-67143>
17. A Romániai Orvosi Kamara 2019. február 27-én, 9:03-kor kelt közleménye.
18. <https://www.nytimes.com/2020/02/27/world/coronavirus-news.html>
19. <https://www.worldometers.info/coronavirus/coronavirus-symptoms/>
20. <https://jp.usembassy.gov/u-s-citizen-services/covid-19-information/>
21. <https://www.nytimes.com/2020/02/27/world/coronavirus-news.html>
22. <https://www.nytimes.com/2020/02/27/world/coronavirus-news.html>
23. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4210929/>
24. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6158375/>
25. <https://www.webmd.com/drugs/2/drug-6152/cholecalciferol-vitamin-d3-oral/details/list-contraindications>
26. Dale Bredezen, The End of Alzheimer's, Avery – an imprint of Penguin Random House, New York, 126. o
27. <https://thornburgpediatrics.com/the-cold-and-flu-vitamin/>
28. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3897598/>
29. <https://thornburgpediatrics.com/the-cold-and-flu-vitamin/>
30. <https://www.mayoclinic.org/drugs-supplements-zinc/art-20366112>
31. <https://www.webmd.com/vitamins-and-supplements/supplement-guide-zinc#1>
32. <https://www.thecut.com/2017/02/zinc-do-supplements-help-boost-immune-fight-off-colds.html>
33. <https://www.healthline.com/nutrition/best-foods-high-in-zinc#section7>
34. <https://health.clevelandclinic.org/3-vitamins-best-boosting-immunity/>
35. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3173740/>

IN MEMORIAM

Szász Erzsébet (1933. április 11. – 2020. március 26.)

„Boldogok a halottak, akik az Úrban hallnak meg... mert megnyugosznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket” – mondja a Szentírás.

Március 28-án, a napsütéses délutánon a mezőfelei temetőben, a szomorúság és a remény találkozott egymással. A koporsóban **Szász Erzsébet**, az Úr Jézus eljövételét sóvárgó, betegségtől és szenvedéstől megpróbált életű, szerető, önfeláldozó szívű édesanya, anyós, nagymama, dédmama és rokon pihent csendesen, tépett szívében elrejtve a feltámadás

boldog reménysége. Szívét tépő az elválás, de a távozása okozta szomorúság könnyeiben a Krisztus közeli eljövételének, a halottak feltámadásának, a viszontlátásnak reménysugara is megcsillant.

Szász Erzsébet 1933. április 11-én, református családban, a Maros megyei Galambodon született Kardos Antal és Ilona első gyermekeként. Itt végezte iskolai tanulmányait, s szerető szülei és testvéreivel, Danival és Tónival együtt élte meg az élet örömeit és gondjait, a háború borzalmaival.

Fiatalon, 1951. október 11-én lépett házasságra a mezőfelei Szász Lőrincsel. Házasságukból három gyermek született: Ernő, Erzsike és Szerénke, akiket önfeláldozó gondoskodással és szeretettel istenfélelemre neveltek. Sajnos, 2000. április 19-én, 49 év házasság után özvegyen maradt.

Miközben második gyermekének születését várta, szívében érlelődött az advent reménység, és miután Isten lelke meggyőződésre vezette, 1957. június 23-án alámerítkezéssel szövetségre lépett az Úr Jézussal, és az Adventista Egyház tagja lett. Az alámerítést Moldován János lelkipásztor, a későbbi apatárs végezte el. Beteg ágyán is örömmel mesélte keresztségét, amiért lelkesedéssel gyalogolt aznap több mint 30 kilométert Mezőfele és Marosvásárhely között. Míg egészsége engedte, hűséggel látogatta a gyülekezetet, és szívesen vállalt részt az énekkari és diakóniai szolgálatban.

Szerette olvasni a Bibliát, amelyben örömet és vigaszt talált. Sokat imádkozott nappal és éjjel önmagáért, gyermekeiért és a rokonokért. Családi imalis-

táját rendszeresen bővítette, amikor az unokák közül valaki házasságra lépett, vagy dédunoka született. Élete utolsó szakaszában is őszinte szívvel, forrón fohászzkodott Istenhez a 17 lélekért, hogy Isten üdvözítő kegyelme révén a mennyben is ott legyenek. Énekel is dicsőítette Istent, sokszor egyedül is. Mielőtt kómába esett volna, kérésére az utóbbi időben sokat hallgatott és dudorászott énekek csendültek fel: *Egy virágot hoztam, Jézus, keresztfádra*, valamint *Az Úr csodásan működik*. Ezek élete vallomását fejezték ki.

Számára az Úr munkája prioritást jelentett, s ezért kész volt lemondani az őt megillető időről is, hogy az Isten műve kárt ne szenvedjen. Élete még tudatos utolsó délutánján is az őt meglátogató lelkipásztor fiát arra biztatta, hogy „menjél, fiam, nehogy elkéss a bibliakörről”.

Élete végéig ragaszkodott Istenhez, s imádkozó szívvel várta Mestere eljövételét. Tavaly szeptemberben egy titokban rögzített beszélgetésen, kérdésekre válaszolva ezt mondta: *Szeretem az Úr Jézust, és tudom, Ő is szeret engem; várom az Úr Jézust, de úgy érzem, hiányosságom van, mert jellemem még nem hasonlítok hozzá. Készen kell lennünk, mert nem tudjuk, mikor szólít el az Úr.*

Az élet próbáit, a betegség okozta szenvedést türelemmel, zúgolódás nélkül viselte, míg 2020. március 26-án 17:30 órakor szerető szíve megszűnt dobogni.

A gyászistentiszteleten, amely a kijárási és gyülekezési tilalom miatt nagyon szűk körben történt – de annál többen követték az egyenes adást a mezőfelei gyülekezet honlapján –, Balla Loránd lelkipásztor, az Unió Etnikai Osztályának igazgatója hangüzenetben szólt a gyászoló családhoz. Az igeszolgálatot a gyülekezet lelkipásztora, Ferencz Zorgel József végezte. A tartalmas, vigasztaló üzenet bevezetéseként 1Mózes 28:10-18 verseit olvasta fel.

Az ideiglenes elválás még jobban megerősítette bennünk, gyászolóknak az Úr Jézus második eljövetelét, az örökkévalóság utáni vágyat, „*ahol az Isten eltöröl minden könnyet... és a halál nem lesz többé; sem gyász*”, sem elválás. Jövel, Uram Jézus! ■

Szász Ernő, lelkipásztor, az elhunyt fia

BABILON

A POZITÍV FÉRFI SZEREPLŐ: NABUKODONÓZOR, YHWH SZOLGÁJA (II)

A saját királyával azonosuló Babilon megítélése pozitívvá válik, mivel: (a) YHWH adja Nabukodonozornak a יָרְבֵּעַ („Én szolgálom”) titulust; és (b) az isteni cselekedetek eszközévé teszi őt.

Jeremiás is ezt a kifejezést használja Nabukodonozorra vonatkozóan: „Azt mondja az Úr, és Nabukodonozort, a babiloni királyt, az én szolgálómat” (25:9); „És most én odaadom mind e földeket Nabukodonozornak, a babiloni királynak, az én szolgálómnak kezébe” (27:6).

A babilóniai király e megnevezése amennyire meglepő, annyira jelentőségteljes.¹ Az Ótestamentum csupán néhány embert nevez meg YHWH szolgáljaként. A próféták, mint YHWH szolgálói mellett ezzel a jelzővel csak néhány személyiséget illet, mint például Ábrahámot (1Móz 26:24), Mózeset (4Móz 12:7), Dávidot (2Sám 3:18; 7:5,8; 1Kir 11:13, 32, 34, 38).²

A יָרְבֵּעַ jelző Nabukodonozorhoz való társítása a királyt elkerülhetetlenül Dáviddal hozza kapcsolatba, ami a babilóniai uralkodó portréját egy teljesen más dimenzióba helyezi. Az igeszakasz, amely Dávid esetében ezt a jelzőt említi, egy másik megvilágítást kölcsönöz a Jer 25:9 versében található kifejezésnek.

A Dáviddal kapcsolatos igeszakaszoknak, amelyekben feltűnik a יָרְבֵּעַ kifejezés, van egy közös vonása. Mindegyik leírás megemlíti a dávidi dinasztíát: vagy annak megalapításáról beszél, vagy a kontinuitását taglalja. 2Sám 3:18 verse a narráció szempontjából ahhoz a perikópához tartozik, amely Abner Dávid király előtti kapitulációjáról számol be, ami végül a király uralmát biztosítja Izrael trónján. Dávid trónra kerülésének kontextusában Abner emlékezteti a népet YHWH ígéreteré: יַמְעִתָּא עִישׁוּה יִרְבֵּעַ דּוּד דִּיב לְאַרְשֵׁי („Az én szolgálómnak, Dávidnak keze által szabadítom meg az én népemet, Izráelt”). Sámuel második könyvének 7. fejezetében YHWH a dávidi dinasztia szavatolójaként mutatkozik, és Dávidra vonatkozóan két ízben is használja a יָרְבֵּעַ kifejezést (5, 8, v.).

Továbbá ez a jelző Dávid neve mellett még feltűnik 1Kir 11:13, 32, 34, 38 verseiben is, a királyi dinasztia folytonosságának kontextusában. A 11:9-13 versekben találjuk YHWH jövendölését, mely szerint Izrael királysága két részre fog szakadni. Mindezek mellett azonban YHWH megígéri Salamonnak, hogy az Ő szolgálójának, Dávidnak a dinasztíája fennmarad:

„De nem szakasztom el az egész birodalmat; hanem egy nemzetséget adok a te fiadnak Dávidért, az én szolgálóért és Jeruzsálemért, amelyet magamnak választottam” (13. v.).

Az ország kettészakadását Salamon bűne okozta, ami a 31-39 versek központi témáját is képezi, és amely igeszakaszban Dávid neve mellett háromszor is meg van említve a יָרְבֵּעַ jelző (32, 34, 38). A 11. vers, valamint a 31-től 39-ig tartó szakasz közötti különbség az, hogy ez utóbbiban az Úr szolgáljaként Dávid hűséggel engedelmeskedett YHWH rendeleteinek, és ennek következtében mutat be róla egy Salamonnal ellentétes képet az írás. Ennek alapján – még Salamon hűtlensége ellenére is – a dávidi dinasztia garanciája maga Dávid és az ő magatartása.

Az, hogy a יָרְבֵּעַ jelző Dávidhoz hasonlóan Nabukodonozor király neve mellett is feltűnik, a babilóniai királynak előkelő státútumot kölcsönöz. Nabukodonozor több mint YHWH egyszerű eszköze, akit felhasznál Júda leigázása érdekében, és több mint Asszíria királya, akit egyszerűen csak így nevez az Úr: יַפְאֵ טַבַּשׁ („haragom botja” – Ésa 10:5).³ Ennek a kifejezésnek következetesen kizárólag az az értelmezése, hogy YHWH irányítja a történelmet, viszont egyáltalán nem értelmezhető úgy, mint a יָרְבֵּעַ jelző, ami YHWH ajkáról csak kizárólagosan és bizonyos előjogokat élvező személyek esetében hangzik el, és alig néhány alkalommal az Ótestamentumban.⁴

Amellett, hogy mindezzel Nabukodonozor különleges státuszt kap, még azt is előre vetíti, hogy YHWH el fog fordulni a dávidi dinasztíától. Itt egy másik példáját találjuk annak a folyamatnak, amely a zsidó hagyományokban Nabukodonozorról és Babilonról szól. Az a tény, hogy a jelző egyaránt feltűnik Nabukodonozor és Dávid neve mellett is, azt mutatja, hogy a zsidó dinasztia alapítója semmivel sem különb az idegen uralkodónál. Ennek alapján a dávidi dinasztíától való elfordulás és a Nabukodonozorral kortárs héber királyok – Sedékiás (Jer 21:11–23:8,36) és Jojákim (Jer 24:52) – elítélése között összefüggés van. Sőt mi több, további következménye is van Nabukodonozor יָרְבֵּעַ megnevezésének, éspedig az, hogy Babilon és Júda metaforikus azonosítási kapcsolatba kerül egymással. Babilon már nem a zsidó nép ellensége, hanem ezek alapján YHWH választottjai közé sorolhatik.⁵

Továbbá pedig Nabukodonozor Józsuéhoz hasonlóan is be van mutatva, mint aki azért rendeltetett, hogy legyen az הָרֵבֶּעַ הָרֵבֶּעַ („Úrnak szolgálója” – Józ 24:29). Ezenfelül még az is közös bennük, hogy a YHWH nevében egy a nép elpusztítását eredményező harcot is le kell folytatniuk.

Nabukodonozor fellépései Júda – a bűnös nép – ellen Jer 21:1-8 verseiben vannak leírva, de hasonló leírás található Jer 25:9 versében is, ahol a *hifil* mellett feltűnik a מַרְה

(„elpusztít”, „tönkretesz”)⁶ cselekvő ige: „Elveszem őket és csudává és szörnyűséggé teszem őket és örökkévaló pusztasággá”⁷

A Józsué könyvében említett ígéret földje – Kánaán – elfoglalása úgy van bemutatva, mint a YHWH nevében megvívott pusztító háború része, és ezt Jerikó bevétele szemlélteti: וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה („És teljesen kipusztítanak mindent, ami csak vala a városban, a férfitől az asszonyig, a gyermektől az öregig, sőt az ökörig, juhig és a szamárig, fegyver élivel” – Józ 6:21).⁸

Nabukodonozorra vonatkozóan is Józsuéhoz hasonló helyzetet találunk – Józsuét YHWH nevezte ki Mózes halála után a nép élére –, ami azt igazolja, hogy Babilon királya valóban különleges pozíciónak örvendhetett az Úr szemében, és ezáltal vált pozitív, a jót képviselő szereplővé.

Nabukodonozor יְבֻכַדְנֶצֶר jelzővel való illette ahhoz a momentumhoz hasonlítható, amelyről Ézsaiás is ír, és amelyben Círus YHWH a következő szavakkal illeti: וְהִישָׁב („Az Úr felkentje” – Ésa 45:1), mint ahogy Nabukodonozor is egy idegen király, akit YHWH a nevével szólít (4. v.), és határozottan kijelenti róla, hogy eszközként használja fel őt terveinek végrehajtása érdekében (5. vers). Következésképpen Círus király pozitív megítélése sem meglepő, mivel a beszámoló szerint őt YHWH eszközként használja fel választott népe helyreállításának érdekében. Tényleg meglepő, hogy YHWH a szolgájának nevezi Nabukodonozort. Az Úr úgy dönt, hogy Babilon királyát nevezi ki szolgájának, s mindezt úgy, hogy ez a király fogja elpusztítani a hitehagyó népet.⁹

Tehát mindkét király YHWH eszközöként viszi véghez az Úr cselekedeteit, és mindketten pozitív megítélésben részesülnek, mivel hűséggel cselekszik a Mindenható akaratát.¹⁰ Ilyen alapon válik Nabukodonozor YHWH gondviselésének eszközévé.

Sőt, mi több, a nevével társított יְבֻכַדְנֶצֶר jelző egy olyan teológiai hagyomány részét képezi, amely a zsidó állam létezésének folytonosságát hirdeti. Erről a folyamatról beszélnek Jer 1:14-15, valamint 21:1-10 versei, mely szövegek a Jeruzsálem ellen támadót nem egy, hanem több királyként azonosítják, akiknek a cselekedeteit Isten irányítja.¹¹

Ennek következtében valahányszor megvizsgáljuk a zsidó nép történelmét, felfedezhetjük, hogy nagyon sokat köszönhetnek Nabukodonozornak, YHWH hűséges szolgájának.

A babilóniai királynak, mint YHWH pozitív indíttatású eszközének az azonosításával Jer 27:5-11 verseiben is találkozunk.

Az 5. és 6. vers kiváló portrét mutat be Nabukodonozorról, különösen az alkalmazott nyelvezet és szemléltetés révén. Bemutatja az Úrtól kapott domináns pozícióját, amit Júdára és a szomszédos népekre gyakorolt. Az 5. versben YHWH kijelenti, hogy Ő a világ teremtője és mindenható Ura, és mindez teológiai alapot szolgáltat a 7. és 8. verseknek.

Az 5. és 6. versekben négy fontos héber teológiai hagyományra történő utalást találunk, amely kapcsolatban van a Nabukodonozorról szóló leírással: a teremtés, az Egyiptomból való szabadulás, az ország és a pátriárkáknak adott ígérek.¹²

YHWH hatalmának bemutatásaként az 5. vers beszámol teremtői voltáról: וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה („Én teremtettem a földet”), és itt maga YHWH képezi a leírás alanyát. A továbbiakban a וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה igének három tárgya van: egy szélesebb jelentésű אֶרֶץ („föld”); majd következnek azok, amelyek két eltérő életformának a létezésére utalnak: אָדָם („ember”) és הַבָּהֵמָה („barom”).¹³

A második utalás az Egyiptomból való szabaduláshoz köthető. A kivonulás hagyományait a következő mondatrészben találjuk: „Az én nagy erőmmel és az én kinyújtott karommal”.¹⁴ Ennek alapján az 5. vers az istenség két különböző dimenzióját állítja egymás mellé: a teremtés Istenét és a kivonulás cselekedni kész Istenét.

A harmadik szempont az országra utal. Az 5. vers azzal a kijelentéssel zárul, hogy YHWH annak adja a földet, „aki kedves az én szemeim előtt”, ami az Úr teljhatalmát fejezi ki, mely automatikusan kiterjed a föld minden országára.¹⁵ Ugyanakkor a וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה mondat annak a formulának a részeként jelenik meg, amely mintegy számba veszi a zsidó királyok uralkodását, amelyek közül a legjellegzetesebb a Dávid királyé volt („Mert Dávid azt cselekedte, ami kedves volt az Úr szemei előtt” – 1Kir 15:5).¹⁶ A וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה kifejezés Nabukodonozorhoz való társítása a nagy zsidó királyokhoz hasonló státuszt kölcsönöz a babilóniai királynak. Sőt, Jer 27:6 versében szintén az „Én szolgám” jelző jelenik meg, ami ugyancsak Dávid királlyal hozza összefüggésbe Nabukodonozort.

A perikópa negyedik aspektusát a 6. versben találjuk, mely szöveg a pátriárkáknak adott ígérek visszhangját tartalmazza. Az itt található וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה kijelentést („odaadom mind a földeket/országokat”) YHWH a pátriárkáknak adta, és a földekkel kapcsolatos ígéreteinek fényében jelenik meg. 1Móz 26:3 verse utal az Izsáknak és utódainak adott, a földek öröklésére vonatkozó ígéretre. Itt találjuk a וְיָצְאוּ מִן הַיְרִיכָה kifejezés többes számú alakját: „Tenéked és a te magodnak adom mind ezeket a földeket” – Jer 27:6 verséhez hasonlóan.¹⁷

A 7. vers Nabukodonozort domináns pozícióban mutatja be: „És néki... szolgál minden nemzet.” Ezt egészíti ki a 8. vers: „Azt a nemzetet és azt az országot pedig, amely nem szolgál néki... és aki nem teszi nyakát a babiloni király jármába (...).” Nabukodonozor király YHWH alattvalója, és ebben a perikópában Babilon ugyanarra a sorsra jut, mint amiről Jer 25:14 versében olvasunk, vagyis, névtelen nemzetek fogják leigázni: „Ő rajtuk is uralkodnak majd sok nemzetek és nagy királyok” (Jer 27:7). Az a tény, hogy az 5. és 6. versben az אֲנִי („Én”) kifejezés ismételt

megjelenik, azt hangsúlyozza, hogy az irányítás YHWH kezében van. Az, hogy Nabukodonozor nagy hatalmat és magas pozíciót kapott, a szövegben lényegében csak egy passzív leírást jelent: nem ő beszél és nem ő cselekszik! YHWH van a kormányánál!

Ebben az igazságszabban Babilon egy másik jellemvonását képviseli az a szerep, amit YHWH büntetésének végrehajtójaként betölt. A 8. vers mutat rá azokra a következményekre, amiket el kell viselnie annak a nemzetnek, amely nem hódol be Nabukodonozornak: „Fegyverrel és éhséggel és döghalállal verem meg azt a nemzetet, azt mondja az Úr, míglen kiirtom őket az ő kezével.” A Jer 21:1-7 verseiben leírtakhoz hasonlóan YHWH azonosul Nabukodonozorral, és a babilóniai király révén hajtja végre a büntetést.

A 9-11 versek már nem Nabukodonozorra összpontosítanak, hanem a következőkre: (1) a Babilonnak való behódolásra és (2) a behódolás következményeire.

A יהוה-יאמר („azt mondja az Úr”) kijelentés teremt meg a kapcsolatot az engedelmesség két következménye között. Az első a *hifil* kifejezés kapcsán használt cselekvő ige, a חונו („nyugalmat ad”), valamint a המדא („föld/ország”) főnév,¹⁸ a második következmény pedig a רבע („alattvaló”) kifejezésből adódó konkrét cselekedetek megnyilvánulásait jelenti.

A szövegben, ahol a *hifil* cselekvő ige a המדא („föld/ország”) főnévvel társítva van megjelenítve, a nyugalomra utaló mózesi kifejezés az Izrael által birtokolt földekre vonatkozik.¹⁹ Azoknak adatott az ígéret, akik belépni készültek az országba: „És lakozni fogtok azon a földön, amelyet az Úr, a ti Istenetek ad néktek örökségül, és megnyugtat titeket minden ellenségetektől, akik körületek vannak, és bátorsággal fogtok lakozni” – 5Móz 12:10. Az ígéret földjének meghódítása előtt maga Józsué utalt az ígéretre (Józs 1:13,15), Izrael fiai pedig akkor nyernek majd nyugalmat, amikor teljes mértékben birtokba veszik a földet (Józs 21:44; 22:4; 23:1).²⁰

Ezzel szemben Jer 27:11 verse egy ironikus csavarral mutatja be a megígért nyugalmat, és kijelenti, hogy ez a nyugalom nem nyerhető el, „csak az ellenségnek való behódolás” által.²¹

A behódolás második következménye ahhoz a szójátékhoz köthető, amely a רבע kifejezés két jelentéséből – „szolgál” és „dolgozik” – derül ki: „Minden nemzetet... amely Babilon királyának szolgálja lesz, én meghagyok az ő földjén, hogy azt dolgozza.”²² Egy király szuverenitásának elismerése a teljes behódolás által közvetlenül azt eredményezi, hogy a szóban forgó nemzet szabadon *dolgozhat* vagy *szolgálhat* saját földjén/országában.²³ Tehát, ahhoz, hogy a föld minden népe a saját földjén biztonságban érezhesse magát, teljes engedelmességet kell, hogy tanúsítson Nabukodonozor, Babilónia királya iránt.

Babilon jelképét nem kell olyan tipológiaként értelmezni, amelyben maga Nabukodonozor a tipológiai elem. A tipológiai elemet pontosan az a kontraszt képezi, ami fennáll Babilon mint YHWH szolgálja, és Babilon mint a gonosz városok anyja között.

A tipológia Babilon férfi- és női szerepkörének képe köré épül. Míg az első szerepkörben Babilónia királya úgy van bemutatva, mint aki engedelmes (figyelemre méltó kontraszt), ha számításba vesszük birodalmának társadalmi pozícióját), a másodikban viszont független női személyként, a bűnös városok státusszal rendelkeznek a nők a Közél-Keleten). Ezek alapján a tipológia nem Nabukodonozor személye köré épül – akiről Jeremiás könyvének második fele már nem is tesz említést –, hanem Babilon női szerepkörére, amely önmagában tipológiává válik, amit aztán a Jelenések könyve átvesz és kiterjeszt.

A következő számban elemezni fogjuk Jeremiás könyvének azon vetületeit, amelyek az intertextuális hagyomány mentén kiegészítik a parázna nő apokaliptikus leírását, aki a „fenevadon ülve” uralkodik a föld összes királya fölött. ■

Costel Gogoneață, lelkipásztor, pszichoterapeuta,
a bukaresti Amicus Diákegyesület kaplánya

- Ziony Zevit, „The Use of רבע as a Diplomatic Term in Jeremiah”, JBL 88 (1969): 74-77.
- Frank Moore Cross, *Canaanite Myth and Hebrew Epic: Essays in the History of the Religion of Israel* (Cambridge: Harvard University Press, 1973), 251.
- Werner E. Lemke, „Nebuchadnezzar, My Servant”, CBQ 28 (1966): 46-47.
- Thomas W. Overholt, „King Nebuchadnezzar in the Jeremiah Tradition”, CBQ 30 (1968): 46.
- John Hill, *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremiah Mt* (Leiden, Boston, Koln: Brill, 1999), 109-110.
- Jer 25:9 versében, a pusztulást eredményező háborúra való utalást ismerte fel William L. Holladay: *Jeremiah 1. A Commentary on the Book of the Prophet Jeremiah Chapters 1-25* (Hermeneia. Philadelphia: Fortress, 1986), 668.
- Fordítás a szerzőtől.
- Láss más helyzeteket is, ahol a חונו *hifil* („elpusztítani”, „tönkretenni”) cselekvő ige megjelenik Józsué honfoglalási harcaiban: Józs 8:26; 10:28,35,37; 11:11-12, 20-21.
- Hill, *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremiah Mt*, 109.
- Robert P. Carroll, *Jeremiah* (Philadelphia: Westminster, 1986), 532.
- Hill, *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremiah Mt*, 110.
- Hill, *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremiah Mt*, 132.
- Walter Brueggemann, *To Build, to Plant: Jeremiah 26-52. International Theological Commentary* (Grand Rapids/Edinburgh: Eerdmans/Handsel, 1991), 15.
- M. Weinfeld, *Deuteronomy and the Deuteronomical School* (Oxford: Clarendon, 1974), 329.
- Carroll, *Jeremiah*, 372.
- További pozitív megítélésű királyok: Asa (1Kir 15:11), Jósafát (1Kir 22:43), Jéhu (2Kir 10:30), Jóás (2Kir 12:2), Amásia (2Kir 14:3), Azária (2Kir 15:3), Jótám (2Kir 15:34), Ezékiás (2Kir 18:3), Jósiás (2Kir 22:2).
- Claus Westermann, *Genesis 12-36: A Commentary* (Minneapolis: Augsburg, 1985), 421-422.
- Fordítás a szerzőtől.
- A nyugalomra vonatkozó értelmezés érdekében lásd még: „There Remains Still a Rest for the People of God: An Investigation of a Biblical Conception”, Gerhard von Rad, *The Problem of the Hexateuch and Other Essays* (London: Oliver and Boyd, 1966), 94-102.
- A *hifil* értelmezésében használt חונו cselekvő igére valamint a megígért föld meghódítására vonatkozóan további részletekért lásd: Weinfeld, *Deuteronomy and the Deuteronomical School*, 343.
- Hill, *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremiah Mt*, 137.
- Fordítás a szerzőtől.
- William L. Holladay, *Jeremiah 2. A Commentary on the Book of Jeremiah Chapters 26-52* (Hermeneia. Philadelphia: Fortress, 1989), 121.

A PARÚZIA IDEJE AZ APOSTOLOK HITE SZERINT

Nem fér kétség ahhoz, hogy az apostolok annak tudatában éltek, evangelizáltak és pásztortolták a nyájat, hogy az Úr még az életük során visszajön. Habár kutatóink közül egyesek azt állítják, hogy az apostolok tévedtek, amikor kijelentették, hogy Jézus még az ő nemzedékük idején visszajön¹, teljesen megbízhatunk abban, hogy ez nem egyszerű emberi vélemény volt. Miért ne hinnénk inkább el azt, hogy helyesen értelmezték a Jézus szavait? Miért ne fogadnánk el, hogy Jézus kinyilatkozta számukra az eszményi, legkedvezőbb, az Isten által is akart, de feltételhez kötött időpontot?

Péter hite

Péter megértette, hogy az utolsó napokban él, ezért is idézte Jóel prófétát: „Ez az, ami megmondattott Jóel prófétától: És léssen az utolsó napokban... kitöltök az én lelkemből minden testre” (Csel 2:16–17). Jóel (2:28) nem használta ebben a kifejezésben „az utolsó napokban” kifejezést, de Péter belefoglalta, amikor a prófétát idézte, mivel meggyőződéssel hitte, hogy ennek a régi világnak az utolsó idejében él. Továbbá írásban is kijelentette, hogy Jézus kész volt „ítélni eleveneket és holtakat” (1Pt 4:5), hogy „a vége mindennek közel van” (1Pt 4:7), és az egyház eljutott abba az időszakba, „hogy elkezdődjék az ítélet az Istennek házán” (1Pt 4:17).

Ebből az okból kifolyólag Péter arra buzdítja a lelkészeket (mint akikkel ugyanazon a tisztességen és sorson osztozott [1Pt 5:1]), hogy úgy pásztoralják az egyházat, ahogy Jézus teszi, hogy a bárányok kövessék őket, míg a Mennyei Főpásztortól – megjelenése napján – megkapják a dicsőség koronáját (4. vers).

II. levelében – amely egy valóságos apostoli rendelkezés – Péter újfent kijelentette, hogy hisz az Úr dicsőséges eljövételében (2Pt 1:16–19), amely hitet a Megdicsőülés hegyén szerzett tapasztalat által igazolást nyert prófécia erősített meg (Mt 16:26–27; 17:1–8). Ugyanakkor az apostol figyelmeztetett, hogy hamarosan eretnek tanítók jelennek meg, akik elhagyják a Krisztusba mint Üdvözítőbe vetett hitet, és az elvetemült liberalizmus követőiként szándékosan félreértelmezik Pál evangéliumát (2Pt 2:1–3, 10–22; 3:15–18)².

Péter jelen időben beszélt a hitvány tanítók életéről, ami azt jelenti, hogy ez a lelkület már érezte a hatását.³ E liberális tanítók tevékenysége miatt az apostoli nemzedék (az utolsó napok nemzedékének)⁴ utódjait negatívan befolyásolta a szkepticizmus, és kezdték gúnyolni szüleik hitét. Képzeljük el: Kr. u. 70-ben vagyunk, a templom kifosztva, felgyújtva, lerombolva; Jeruzsálem romokban, mindenütt sírok és temetetlen halottak; a túlélők rabzolgasorsra jutnak, vagy arénákba hurcolják őket, vad-

állatok elé; a zsidó keresztények Transzjordánia hegyei közt rejtőznek el, és várják az égi jeleket. A jelek azonban késtek, és még azután sem jelentkeztek, hogy 95-ben János látomásban látta ezek teljesedését (Jel 6:12–14). Az üldözés folytatódik, az ég néma marad, és a világ olyan, mint az özönvíz előtti napokban (2Pt 3:4–9).

A késés e távlatában, melyet a próféták és az apostolok előre láttak (2Pt 3:2), a Szentlélek ihlette Pétert, hogy elmondja: nem Isten lassúsága a Parúzia késésének oka. Krisztus nem húzza az időt, nem halogatja visszajövetelét, nem keres kifogásokat a távolmaradására, hanem türelmes, fékezi a vágyát, hogy mielőbb visszajöjjön, hogy ily módon még több lehetőséget adjon a hívőknek és az egész világnak a megtérésre (2Pt 3:9), tudván, hogy „azon a napon” a kegyelem ajtaja végleg bezárul a megtéretlenek előtt (Mt 25:10–12).

Istennek nincs gondja az idő múlásával. Ennek ellenére, ami a velünk, meghatározott idővel rendelkező lényekkel való kapcsolatát illeti, nagyon is érzékeny. Ha valóban 1000 évre volt szükség, számára ez mindössze egy napnak számított. De ha halogatom a megtérésemet, hogy még egy napot bűnben élhessek (Zsid 3:7, 15; 4:7), az annyi Isten számára, mintha 1000 év telne el. Péter a Szentlélek ihletésére írta azt, hogy a várakozó egyháznak többek között az Úr eljövételének a siettetése is a célja, megtérés által, miközben a világot megtérésre, szent, kegyes, büntelen életre hívja, a Jézus kegyelmében és ismeretében való növekedés által (2Pt 3:9, 11, 13–14, 18).

Jézus és János testvéreinek hite

Jakab, az Úr féltestvére ekképpen feddte, figyelmeztette Isten népét (Jak 1:1):

„Kincset gyűjtöttetek az utolsó napokban!” (Jak 5:3). „Legyetek azért, atyámfiak, béketűrők az Úrnak eljövetelelég. Ímé a szántóvető várja a földnek drága gyümölcsét, béketűrőssel várja, míg reggeli és estéli esőt kap. Legyetek ti is béketűrők, és erősítsétek meg szíveteket, mert az Úr eljövelele közel van... Ímé a Bíró az ajtó előtt áll” (Jak 5:7–9).

Júdás, az Úr egy másik féltestvére, Péter egyik prófeciájára utalva, mely azt sugallta, hogy az Úr eljövelele még egy nemzedéknyi időt késhet (2Pt 3:3–4, 9, 12), ekképpen figyelmeztetett: „Emlékezzetek meg azokról a beszédekről, amelyeket a mi Urunk, Jézus Krisztus apostolai mondtak. Mert azt mondták néktek, hogy az utolsó időben lesznek csúfolódók, akik az ő istentelen kívánságaik szerint járnak” (Júd 17–18)⁵.

A VISSZAJÖVETEL KÖZELSÉGE
FLORIN LAIU

János, a szeretet apostola a bizonyosság ugyanazon tudatával szólította meg a hívőket, még akkor is, ha időközben megjelent a második, sőt a harmadik keresztény nemzedék is: „Fiacskáim, itt az utolsó óra! És amint halottátok, hogy az antikrisztus eljő, így most sok antikrisztus támadt; ahonnan tudjuk, hogy itt az utolsó óra” (1Jn 2:18). „Mert az idő közel van!” (Jel 1:3).

Pál hite

Pál is annak tudatában élt és prédikált, hogy az utolsó nemzedék tagja: „Ideje, hogy az álomból felszerkenjünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk. Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit” (Róm 13:11–12). A levél végén megemlíti, hogy az 1Móz 3:15-ben megígért végső győzelem velük, az „utolsó” nemzedékkel fog beteljesedni: „A békességnek Istene megrontja a Sátánt a ti lábaitok alatt hamar” (Róm 16:20)⁶.

A korinthusi keresztényeknek ugyanezt írja: „Az idő rövidre van szabva ezentúl” (1Kor 7:29), és hogy „mind ezek... megírtak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az időknél vége érkezett” (10:11). Majd megerősíti az elmondottakat, miközben elárul nekik egy titkot: nem halnak meg mind, mielőtt visszajön Krisztus, és ezek közé sorolja magát is: „mi elváltozunk” (15:51–52). Nem tűnik úgy nektek, hogy hajlamosak vagyunk az élőkről többszám harmadik személyben beszélni („ők”), és inkább a feltámadtak közt látjuk magunkat?

Igaz, hogy Pál a saját halálára is gondolt, de nem úgy, mint ami az öregedés végén következik be. Valószínűnek tartotta, hogy mártírhalált fog halni. Amikor kijelentette, hogy jobb lenne Krisztusban meghalnia (Fil 1:21–25), tulajdonképpen azt választotta, hogy Krisztusban éljen, és a földi testre a mennyeit öltse – azaz része legyen a testi átváltozásban az Úr eljövetelekor, anélkül hogy megtapasztalja a halandó test levetkezését (2Kor 5:1–4). A filippibeli keresztényeket biztosította arról, hogy Jézus tökéletességre

vezeti őket, hogy „botlás nélkül valók legyenek a Krisztus napjára” (Fil 1:6, 10), amikor együtt fogadják az Urat (Fil 2:16). Emlékeztette őket, hogy „az Úr közel!” (4:5).

Pálnak tudomása volt a thessalonikai hívők tapasztalatáról, tudta, hogy elhagyták bálványaikait, és Jézust várják (1Thess 1:9–10; 2:19). Biztatta őket, hogy gyarapodjanak a szeretetben, hogy megerősödjön a szívük, és feddhetlenekké váljanak Krisztus eljöveteleire (1Thess 3:12–13). Tanácsait nem a halálra való felkészülés távlata ihlette, hanem a Parúzia perspektívája, amely felől meg volt győződve, hogy élve megtapasztalja, anélkül hogy megismerné a halált (1Thess 4:17). Az Úr eljövetelekor feltámadókra többszám harmadik személyben utalt („ők”), míg saját magukat azok közé sorolta, akik élve meglátják Őt.

Pál nem tudta a pontos időt, nem volt profetikusan pontos, terminusok birtokában, hiszen meg volt arról győződve, hogy az Úr úgy jön el, „mint egy tolvaj”, váratlanul, ahogy megígérte (1Thess 5:1–2). Viszont meglepő módon Pál nem azt mondja, hogy azok számára jön vissza váratlanul, akik várják Őt, hanem azok számára, akik lelki sötétségben vannak, alszanak és nem örködnek (1Thess 5:4–8). Pál ezt a hasonlatot a többi apostoltól vehette át (2Pt 3:10), az evangélium szóbeli terjedésével szerezhetett tudomást róla.

Pál azt kívánta a thessalonikabelieknek, hogy a békeség Istene mindenestül szentelje meg őket, és feddhetlenül megőriztessenek Krisztus eljöveteleire, nem pedig a haláluk napjára. Teljesen másképpen hangzott volna a felhívása, ha nem számított volna arra, hogy élve megéri azt a napot. Akkor nem az Élet Ura lett volna a váratlan „tolvaj”, hanem a Halál Asszonya.

Pálnak azonban vannak más kijelentései is, amelyeket általában úgy értelmeznek, hogy az apostol tudta, hogy sok időnek kell eltelnie a második adventig. E bibliai paszusokat lapunk következő számában fogjuk elemezni. ■

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

1. Arnold V. Wallenkampftól idézve (14. o.). A szerző elismeri, hogy a Thessalonikabeliekhez írt első levél „határozottan” közvetíti Krisztus visszajövetelének „nagyon közeli” voltát, a 16. oldalon azonban ellentmond saját magának, amikor kijelenti, hogy az első levél olvastán néhány thessalonikai keresztény azon téves meggyőződést vallotta, hogy „Jézus azonnal, a legközelebbi jövőben meg fog jelenni.” Vajon nem az lett volna a helyes, ha a határozott ígéret alatt valójában „hamar”-t, „nemsoká”-t értenek?

2. Nem hiába nevezte Tertullianus Pált „az eretnekek apostolának”. James Dunn szövege alapján (*The Apostle of the Heretics: Paul, Valentinus and Marcianus*, [Stanley Porterm David Yoon, *Paul and Gnosis*, Brill, 2016:105–118]).

3. 2Pt 2:10, 12, 15, 17–22; 3:16–17.

4. Ennek a kifejezésnek a jelentése egy meghatározatlan profetikusan jövőt takar, amely a jövő nemzedéket vagy nemzedékeket jelöli meg, és amit gyakran az „ami rátok következik a messiás jövőben” (1Móz 49:1, Károli), „az utolsó napokban” (Jer 30:24, Károli) szókapcsolatokkal tolmácsolnak a Biblia fordítóit.

5. Az „utolsó napok” vagy „az utolsó idők” kifejezések a Bibliában általában a következő nemzedékekre vonatkoznak. Arra utalnak, ami „következik” (1Móz 49:1; 4Móz 24:14; 5Móz 4:30; 31:29; Ézs 2:2; Mik 4:1; Hós 3:5; Jer 23:20; 30:24; 48:47; 49:39; 38:16; Dán 10:14), nem feltétlenül a „legvégső idők”.

6. A héber *zérar* (mag) kollektív egyszámban szereplő szó, átvitt értelemben „utókor”-t, „leszármazott”-akat, „utódok”-at jelent, függetlenül a számtól vagy a nemzedéktől. A „maghozó gyümölcs” (1Móz 1:11–12, 29) kifejezés nem azt jelenti, hogy az illető gyümölcsből mindössze egy magnak kell lennie, vagy hogy a fának csupán egy magot, gyümölcsöt kell teremnie. A bárkába bevitt állatokból sem egy darab volt, hanem legalább két, szaporodásra képes egyed („hogy magvuk maradjon”, 1Móz 7:3). A görög Újszövetségben használt *sperma* szó is (mag) ugyanabban a kollektív egyszámban fordul elő. A magvető példázatában (Mt 13:24, 27, 37) a „mag” nem egyetlen búzaszem, egyértelmű, hogy a szó többszámra utal: „a jó mag az Isten országának fiai” (Mt 13:38). Mt 22:25-ben, Mk 12:19-ben és Lk 20:28-ban a *sperma* (mag) szót Károli a „magzat”, „mag” szavakkal fordítja, amik egyértelműen a „gyermek(ek)” jelentésre utalnak. Jézus a „Dávid magvából” volt, következőképpen nem Ő volt Dávid egyedüli „magva” (Jn 7:42; Róm 1:3; Csel 13:23; 2Tim 2:8). „Ábrahám magva” magába foglalta az összes zsidót, természetes értelemben (Jn 8:37; Csel 7:6; 2Kor 11:12), lelki vonatkozásban pedig az összes igazi hívőt, beleértve a nem zsidókat is – „az ígért gyermekeit” (Róm 4:13–14, 16, 18; 9:17; Gal 3:29). Az Újtestamentumban a „mag” szó ritkán jelent egyedi magszemetet (Mt 13:32; 1Kor 15:38). Krisztus az „asszony magva” (Jel 12:5), de „az ő magvából valók” is az „asszony magva”, mindazok, akik „a Krisztuséi... az ígért szerint örökösök” (Gal 3:26–29).

A JÓ PÁSZTOR

1. Írd be a hiányzó betűket. Pál apostol bemutatja, hogy milyenek és hogyan járnak el azok az emberek, akik szeretnének Jézushoz hasonlóan gondolkozni. – Fil 4:8

I _ _ _ K

K _ _ _ _ K

T _ _ _ _ _ _ _ K

J _ H _ _ _ K

I _ _ _ _ _ _ K

E _ _ _ Y

T _ _ _ _ K

D _ _ _ _ _ T

**A NYÁJ
BÁRÁNYKAI
ALINA
CHIRILEANU**

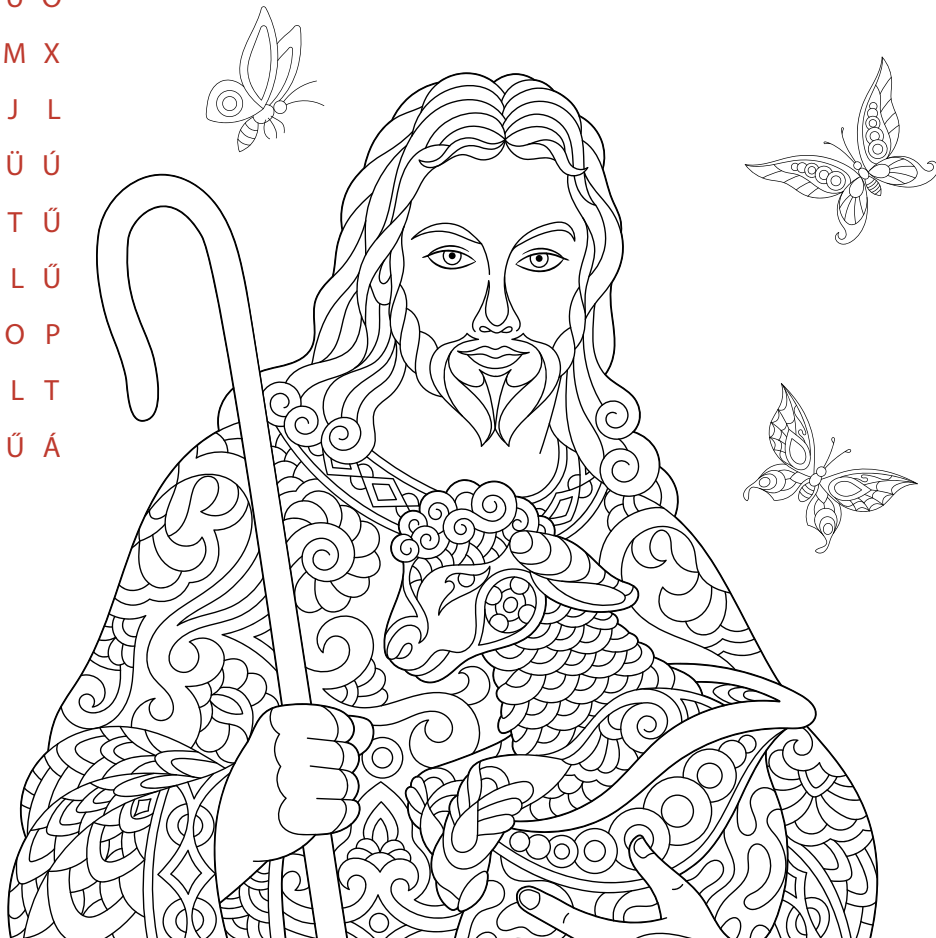
Alina Chirileanu,
Az Unió Gyermek-
osztálya igazgatójának
asszisztense

2. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd keresd ki a dőltbetűs szavakat az alábbi betűrácsból.

„Elveszti a halált örökre, és letörli az Úr Isten a könnyhullatást minden orcáról: és népe gyalázatát eltávolítja az egész földről; mert az Úr szólott.” (Ésa 25:8)

M G N J I O E D V U L Á Ű Ú Ó
 E L V E S Z T I A G Y O N M X
 B E N G Y C W Ö R Ö K R E J L
 C T Y Q B V X Í Í M Ü C Ö Ű Ú
 K Ö N N Y H U L L A T Á S T Ű
 V R B B B N Y R M R E R E L Ű
 C L S Z C S G Y Ú B U Ó I O P
 C I V S C S A Y Y H A L Á L T
 H T H J K T G H F W Q M Í Ű Á

T	L	A	L	H					I
				Ö					L
				R					R
									K
									Ö
									N
									Y
									H
									U
									L
									L
									A
									T
									S
									T
									C
									T
									E
									R
									E
									Ö
									R
									K
									E
									L
									V
									S
									Z
									T
									S
									C
									S
									A
									Y
									Y
									H
									A
									L
									A
									L
									L
									T
									S
									Z
									T
									I
									Ú
									Á

Megoldás:
1. igazak, tisztességesek, igazságosak, tiszták,
kedvesek, jó hírlék, erény, dicséret.

ELHALASZTOTTÁK A GENERÁLKONFERENCIA ÜLÉSSZAKÁT 2021 MÁJUSÁRA*

A Hetednapi Adventista Egyház Generálkonferenciájának Végrehajtó Bizottsága március 19-én szavazás által úgy határozott, hogy az idénre tervezett ülészsakat 2021 májusára halasztja.

A szavazást a március 17-i ajánlást követően tartották meg, melynek értelmében javaslat született az ülészsaknak a COVID-19 világjárvány miatti elhalasztására.

A 2021. május 20–25. között tartandó ülészsakra Indianapolis-ban kerül sor (Indiana állam). Eredetileg idén június 25. és július 4. között tartották volna az ülészsakat.

JAVASLAT A HALASZTÁSRA ÉS KÖLTSÉG-CSÖKKENTÉSRE

A Végrehajtó Bizottság első ajánlása szerint el kell halasztani a Generálkonferencia ülészsakát egy-két évvel, amit egyébként az egyház szabályzata megenged. Az ezt követő gyűlésen született meg a javaslat a 2021. május 20–25. periódusra.

Javasolták továbbá az esemény méreteinek csökkentését, anélkül hogy kompromittálnák az ülészsak életbevágó funkcióit. Arányosan csökkentik a résztvevők számát (kizárólag küldötteket és korlátolt számú műszaki szakembert hívnak meg); lerövidítik az ülészsak időtartamát négytől hat napig; nem tartanak mellékes találkozókat és kiállításokat az ülészsak ideje alatt.

A javaslat keretében megtörtént a pontosítás, miszerint a jelen mandátumát betöltő tisztviselők a halasztás ideje alatt is tisztségben maradnak. A következő mandátum a 2025-re tervezett ülészsak alkalmával ér véget.

„Nem akartam megváltoztatni a Generálkonferencia ülészsakának dátumát, de a körülmények miatt kénytelenek voltunk halasztani” – mondta Ted Wilson, a Végrehajtó Bizottság elnöke. Hozzátette: több kulcsfontosságú tényező járult hozzá a halasztáshoz, amelyek közül a legnyomósabb ok a COVID-19 világjárvány okozta veszély. Továbbá, a nagykövetségek bezárása amúgy is megnehe-

zíténé vagy teljességgel ellehetetleníténé a vízumok beszerzését. Az országhatárok le vannak zárva, utazási korlátozások vannak érvényben.

A kincstári becslések szerint a világjárvány miatt jelentősen csökkenni fognak a tizedből és az adományokból származó összegek, lévén hogy a pandémia miatt a szövetségi, állami és regionális törvények értelmében az istentiszteletek fel vannak függesztve, vagy legalábbis a résztvevők száma korlátozott.

A Végrehajtó Bizottság tagjai közti megbeszélés során a következő szempontokra esett a hangsúly:

- » A 2021-es ülészsak egy 3200 férőhelyes csarnokot bocsát a munkatalálkozókon résztvevő küldöttek számára.
- » A szombati istentisztelet színhelyéül szolgáló terem 26.100 férőhelyes.
- » A történelem során eddig négy alkalommal halasztották el a Generálkonferencia ülészsakát.
- » A Divíziók osztályai vezetőinek megválasztása a Divíziók Végrehajtó Bizottságainak hatáskörébe tartozik.

A GENERÁLKONFERENCIA KÖVETKEZŐ ÜLÉSSZAKAI

A második ajánlás a soron következő Generálkonferencia időtartamának, költségeinek, méreteinek, küldöttei létszámának a csökkentésére vonatkozott, a költséghatékonyság biztosítása érdekében. A javaslat szerint a következő ülészsakok keretében nem állítanak fel standokat és pavilonokat, és mellékes találkozókra sem kerül majd sor.

Ted Wilson elnök kijelentette: a Generálkonferencia következő ülészsakainak terjedelmére, tevékenységére és struktúrájára vonatkozóan a Generálkonferencia ügyvezetői és a Divíziók képviselői alkotta munkacsoport tesz majd ajánlásokat.

* Forrás: <https://www.adventist.ro/index/sesiunea-conferintei-generale-reprogramata-in-mai-2021/>

